

AUTORITATEA NAȚIONALĂ SANITARĂ VETERINARĂ ȘI PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR

ROMÂNIA

**PLANUL DE CONTINGENȚĂ ȘI
MANUALUL OPERAȚIONAL
AL ROMÂNIEI PENTRU
Encefalopatia Spongiformă Bovină**

Ediția I

2015

Scopul acestui document este de a furniza instrucțiuni despre cum se va interveni, pas cu pas, în cazurile diagnosticate pozitiv pentru ESB

ABREVIERI	6
PARTEA I	7
PLANUL DE CONTINGENȚĂ	7
CAPITOLUL I: PREVEDERI GENERALE	8
1.1. <i>Obiective si scop</i>	8
CAPITOLUL II: BAZA LEGALĂ	8
CAPITOLUL III: PREVEDERI FINANCIARE	9
CAPITOLUL IV: LANȚUL DE COMANDĂ	10
CAPITOLUL V: CENTRUL NAȚIONAL DE COMBATERE BOLILOR (CNCB)	13
5.1. <i>Generalități</i>	13
5.2. <i>Membrii și sarcinile subunităților CNCB</i>	17
5.2.1. Unitatea Centrală de Decizii (UCD)	17
5.2.2. Unitatea Operațională Centrală (UOC).....	17
5.2.2.1. Departamentul organizare, buget, asigurare resurse umane și materiale	18
5.2.2.2. Departamentul monitorizare, evaluare și planificare	19
5.2.2.3. Departamentul epidemiologie	19
5.2.2.4. Departamentul inspecție și control.....	19
5.2.2.5. Departamentul comunicare externă	19
5.2.3. Unitatea Centrală de Sprijin	20
CAPITOLUL VI: CENTRUL LOCAL DE CONTROL AL BOLILOR (CLCB)	20
6.1. <i>Generalități</i>	20
6.2. <i>Structura CLCB</i>	20
6.3. <i>Responsabilitățile CLCB</i>	22
6.4. <i>Componența și sarcinile CLCB</i>	23
6.4.1. Unitatea Locală de Decizie (ULD).....	23
6.4.2. Unitatea Operațională Locală (UOL)	23
6.4.2.1. Departamentul Organizare, aprovizionare și resurse (umane și materiale)	24
6.4.2.2. Departamentul Monitorizare, evaluare și planificare	24
6.4.2.3. Departamentul Epidemiologie.....	25
6.4.2.4. Departamentul Comunicare externă.....	25
6.4.2.5. Echipe implicate în controlul bolii	25
6.4.2.6.1. <i>Echipele de evaluare</i>	25
6.4.2.6.2. <i>Echipele de ucidere</i>	26
6.4.2.6.3. <i>Echipe de dezinfecție și deratizare</i>	26
6.4.2.6.4. <i>Echipe de monitorizare a implementării măsurilor de control</i>	26
6.4.3. Unitatea Locală de Sprijin	26
CAPITOLUL VI: COOPERAREA ÎNTRE CNCB, CLCB și ALTE AUTORITĂȚI GUVERNAMENTALE IMPLICATE ÎN CONTROLUL BOLII	27
8.1. <i>Ministere și organizații guvernamentate cu rol cheie</i>	27
8.1.1. Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice (MMS), Agenția Națională pentru Protecția Mediului (ANPM)	27
8.1.2. Ministerul Afacerilor Interne (MAI).....	28
8.1.2.1. Poliția Română și Jandarmeria Română	28
8.1.3. Instituția Prefectului.....	29
8.1.4. Consiliile locale și primăriile (judetene, municipale și orașenești)	29
CAPITOLUL VII Grupul Național de Experți (GNE)	29
7.1. <i>Componența Grupului de Experți pentru ESB</i>	30

CAPITOLUL VIII RESURSE	30
8.1. Resurse de personal	30
8.2. <i>Resurse de echipament și materiale</i>	31
8.2.1. Echipament consumabil.....	31
8.2.2. Mijloace fixe.....	32
8.2.3 Echipamentele grele.....	32
CAPITOLUL IX: PROGRAME DE INSTRUIRE A PERSONALULUI.....	32
CAPITOLUL X: PROGRAME DE INFORMARE ȘI DE CONȘTIENTIZARE A POPULAȚIEI ȘI FACTORILOR DE DECIZIE	34
CAPITOLUL XI: LABORATOARE	35
11.1 . Capacități de laborator.....	35
11.2. Laboratorul Comunitar de Referință pentru ESB	35
PARTEA a II a	36
Capitolul XII. Date generale privind natura bolii	37
12.1. SURSE DE INFECTIE.....	37
12.2. SEMNE CLINICE.....	38
Capitolul 13. Supravegherea bolii în perioada de liniște epidemiologică	39
13.1. Grupele de bovine țintă în ESB	40
Capitolul 14. Sistemul de monitorizare în vederea prevenirii EST.....	42
Capitolul 15. Diagnosticul bolii	43
15.1. Teste de diagnostic	43
15.2. Recoltarea probelor, ambalarea, etichetarea	43
15.2.1. Probe destinate examinării pentru encefalopatiile spongiforme transmisibile ale animalelor	44
15.2.1.1. Proceduri și criterii generale pentru colectarea și transportul probelor.....	45
Capitolul 16. Activitățile la suspiciunea unui caz de ESB.....	65
16.1. Activități desfășurate la nivelul DSVSA	65
16.1.1. ATRIBUȚII ALE MEDICULUI VETERINAR DE LIBERĂ PRACTICĂ ÎMPUTERNICIT.....	65
16.1.2. ATRIBUȚII ALE MEDICULUI VETERINAR OFICIAL/ZONAL.....	68
16.1.3. ATRIBUȚII ALE MEDICULUI VETERINAR OFICIAL din ABATOR.....	69
16.1.4. Atribuții ale Șefului Serviciului de Sănătate și Bunăstare a Animalelor, Monitorizare Boli și medicul responsabil de EST din Serviciul de Sănătate și Bunăstare a Animalelor, Monitorizare Boli, din cadrul DSVSA județeană.....	69
16.1.5. Atribuții ale Laboratorului de morfopatologie din cadrul LSVSA județeană	70
16.1.6. Atribuții ale LNR –EST din cadrul IDSA	70
16.1.7. Atribuții ale Directorului Executiv Adjunct pe Sănătatea Animală al DSVSA Județeană.....	71
16.1.8. Atribuții ale Directorului Executiv al DSVSA Județeană.....	71
16.1.9. Atribuții ale Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor	71
16. 2. Documente utilizate	71
16.3. Notificarea ESB.....	71
16.4. <i>Dosarul de suspiciune</i>	75
16.4. Declararea bolii.....	75
16.5. Investigația epidemiologică.....	76
Capitolul 17. Eradicarea encefalopatiei spongiforme transmisibile	78
17.1. Măsurile ulterioare confirmării prezenței unei forme de EST	79
Capitolul 18. Uciderea animalelor și distrugerea materilor de risc	84
18.1. Generalități referitoare la uciderea animalelor	84
18.2. Autorizația de ucidere	85
18.3. Proceduri relevante în ucidere.....	85
18.3.1. Uciderea bovinelor.....	85
18.4. Eliminarea și distrugerea carcaselor de animale moarte.....	85
18.5. Echipament de protecție	86

CAPITOLUL 19. Dezinfecția	86
19.1. Dezinfecția în laboratoare.....	86
19.2. Dezinfecția în abatoare.....	87
19.3. Dezinfecția facilităților de cazare a animalelor	87
19.4. Măsuri de siguranță	87

ABREVIERI

ESB: Encefalopatia Spongiformă Bovină
UCD: Unitatea Centrală de Decizie
CIT: Centrul pentru Intervenții în Teren
UOC: Unitatea Operațională Centrală
UCS: Unitatea Centrală de Sprijin
DSVSA: Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor
CVO: Șeful Serviciilor Veterinare
UE: Uniunea Europeană
GIS: Sistemul de Informații Geografice
GUV: Guvern
DGSVSA: Direcția Generală Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor
IDSA: Institutul de Diagnostic și Sănătate Animală
CNCB: Centrul Național de Combatere a Bolilor
CLCB: Centrul Local pentru Combaterea Bolilor
ULD: Unitatea Locală de Decizie
UOL: Unitatea Operațională Locală
ULS: Unitatea Locală de Sprijin
MADR: Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
MMSC: Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice
MAI: Ministerul Afacerilor Interne
MS: Ministerul Sănătății
CNSU: Comitetul Național pentru Situații de Urgență
GNE: Grupul Național de Experți
ANPM: Agenția Națională pentru Protecția Mediului
ANSVSA: Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor
OIE: Organizația Mondială pentru Sănătate Animală
JOCE: Jurnalul Oficial al Comisiei Europene
ORD: Ordin
ASP: Autoritatea pentru Sănătate Publică
REG: Regulament
ADNS: Animal Disease Notification System

PARTEA I
PLANUL DE CONTINGENȚĂ

CAPITOLUL I: PREVEDERI GENERALE

1.1. Obiective si scop

Acest Plan de Contingență stabilește instrucțiunile ce definesc măsurile naționale care se vor implementa în România în cazul unui focar de encefalopatie spongiformă bovină (ESB), în scopul eradicării bolii. Documentul stabilește legislația aplicabilă, autoritățile implicate, competențele și responsabilitățile lor, precum și metodele și procedurile de schimb de informații între părțile implicate în implementarea măsurilor de control.

Totodată, documentul stabilește laboratoarele responsabile de diagnosticarea bolii, Grupul Național de Experți, resursele de personal și echipamente, precum și cronologia procedurilor de intervenție la suspiciunea sau confirmarea bolii ESB

Planul de contingență trebuie revizuit ori de câte ori este necesar, dar cel puțin la fiecare cinci ani, în temeiul schimbării legislației ori a structurii autorităților competente, precum și a experienței căpătate. Planul de contingență va fi postat pe site-ul ANSVSA, pentru un acces rapid.

CAPITOLUL II: BAZA LEGALĂ

În România, baza legala pentru controlul și eradicarea ESB în temeiul căruia a fost elaborat prezentul plan de contingență este **Regulamentul (CE) nr. 999/2001** al Parlamentului European și al Consiliului din 22 mai 2001 de stabilire a unor reglementări pentru prevenirea, controlul și eradicarea anumitor forme transmisibile de encefalopatie spongiformă.

Lista legislației conexe referitoare la ESB:

- **Regulamentul (UE) 2015/728** al COMISIEI din 6 mai 2015 de modificare a definiției materialelor cu riscuri specificate stabilite în anexa V la Regulamentul (CE) nr. 999/2001 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor reglementări pentru prevenirea, controlul și eradicarea anumitor forme transmisibile de encefalopatie spongiformă.
- **Regulamentul (CE) NR. 1069/2009** AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 21 octombrie 2009 de stabilire a unor norme sanitare privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1774/2002 (Regulament privind subprodusele de origine animală;
- **Regulamentul (UE) nr. 142/2011** al Comisiei din 25 februarie 2011 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1069/2009 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme sanitare privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman și de punere în aplicare a Directivei 97/78/CE a Consiliului în ceea ce privește anumite probe și produse care sunt scutite de la controalele sanitar-veterinare la frontieră în conformitate cu directiva menționată Text cu relevanță pentru SEE

CAPITOLUL III: PREVEDERI FINANCIARE

Metodologia pentru stabilirea și plata despăgubirilor ce se cuvin proprietarilor de animale tăiate, ucise sau altfel afectate în vederea lichidării rapide a focarelor de boli transmisibile ale animalelor este legiferată în HG. 1214/2009. Despăgubirile se acordă în baza evaluărilor făcute de Comisia de evaluare a documentației depuse pentru despăgubire de persoanele fizice ori juridice, ele acordându-se indiferent dacă animalele sunt asigurate sau nu.

Majoritatea costurilor necesare aplicării măsurilor legale de control al bolilor infecto-contagioase este finanțată din fondurile prevăzute în bugetul Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor și se referă la:

- i. costurile privind despăgubirea animalelor ucise, sacrificate sau altfel afectate (în sensul specificat de HG. 1214/2009);
- ii. costurile privind materialele de intervenție (materiale de protecție a personalului, dezinfectanți, ustensile și utilaje de dezinfecție);
- iii. costurile cu personalul din ANSVSA și DSVSA care participă la activitățile de combatere;
- iv. costurile constituite de pagubele colaterale

Suportarea costurilor privind retribuirea persoanelor din alte structuri guvernamentale care contribuie la activitățile de combatere a bolii se face din fondurile autorităților și ministerelor aparținătoare.

Costurile utilajelor grele și ale carburanților folosiți în combaterea bolilor le suportă de la bugetele locale, de către Unitățile Locale de Sprijin.

Dacă apar situații neprevăzute, ele se suportă din „Fondul de Intervenție al Guvernului” alocat instituției prefectului pe teritoriul căreia evoluează boala, la solicitarea fundamentată a Prefectului Județului.

Bugetul anual al ANSVSA, la titlul 51: "Transferuri între unități ale administrației publice", alineatul 51.01.01 "Transferuri către instituții publice", prevede fonduri destinate eradicării și combaterii bolilor transmisibile ale animalelor. Acestea sunt destinate despăgubirii animalelor, la valoarea de înlocuire la prețul pieței a animalului tăiat, ucis ori altfel afectat sau, după caz, la suma pierderii suferite de proprietar, la data când a avut loc acțiunea de lichidare a focarelor de boală.

În afară de sumele destinate compensării valorii animalelor supuse activităților de control și combatere a bolii, sunt alocate și sume destinate acoperirii pagubelor colaterale înregistrate în urma activităților de control și combatere a bolii. Excepție de la despăgubiri fac sumele recuperate prin valorificarea produselor și subproduselor de la animalele tăiate, ucise sau altfel afectate. În cazul bolilor infecțioase majore, această prevedere un este valabilă.

Despăgubirile se acordă atât în caz de suspiciune (pentru sacrificarea bovinei în scop de diagnostic), cât și în caz de confirmare a bolii, dacă proprietarii exploatațiilor de animalele care fac obiectul despăgubirilor îndeplinesc următoarele condiții:

- i. exploatațiile sunt înregistrate în Registrul Național al Exploatațiilor (RNE);
- ii. animalele sunt identificate și înregistrate în baza națională de date, iar îmbolnăvirile, dispariția și moartea lor sunt anunțate imediat serviciilor sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor competente;

- iii. exploatarea și animalele sunt incluse în programul acțiunilor de supraveghere, prevenire și control al bolilor la animale, al celor transmisibile de la animale la om, protecția animalelor și protecția mediului;
- iv. animalele sunt adăpostite în adăposturi care să le asigure acestora condiții de sănătate și bunăstare.

Eligibilitatea pentru despăgubiri se acordă în funcție de următoarele criterii:

- i. deținătorii/proprietarii animalelor sunt persoane juridice sau fizice, pentru animalele tăiate sau ucise în cazul măsurilor care se întreprind pentru lichidarea rapidă a focarelor de boală sau în scop de diagnostic, la suspiciune;
- ii. animalele diagnosticate pozitiv sau cele ce constituie cohorta bovinei pozitive la ESB au fost predate către unitățile de abatorizare direct de către proprietarii acestora ori prin intermediari, în cadrul programelor naționale de eradicare a epizootiilor;
- iii. animalele au fost suspecte de boală și au fost sacrificate în scop de diagnostic;

Beneficiază de despăgubiri și alte persoane fizice și juridice care au suferit pagube colaterale prin aplicarea măsurilor de eradicare și combatere a bolilor, așa cum sunt ele definite în H.G. 1214/2009 privind metodologia pentru stabilirea și plata despăgubirilor ce se cuvin proprietarilor de animale tăiate, ucise sau altfel afectate în vederea lichidării rapide a focarelor de boli transmisibile ale animalelor

Achizițiile în regim de urgență au loc în conformitate cu prevederile OUG nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, care, la art. 19, prevede: „Autoritatea contractantă achiziționează direct produse, servicii sau lucrări, în măsura în care valoarea achiziției, [...], nu depășește echivalentul în lei a 15000 euro pentru fiecare achiziție de produse, servicii sau lucrări. Achiziția se realizează pe bază de document justificativ.”

În regim de urgență, achizițiile se mai pot derula și prin procedura de negociere fără publicare prealabilă a unui anunț de participare, în condițiile art. 122 din OUG nr. 34/2006, litera c, care prevede: „ca o măsură strict necesară, atunci când perioadele de aplicare a licitației deschise, a licitației restrânse, a negocierii cu publicare de extremă urgență, determinată de evenimente imprevizibile și care nu se datorează sub nicio formă unei acțiuni sau inacțiuni a autorității contractante. Autoritatea contractantă nu are dreptul de a stabili durata contractului pe o perioadă mai mare decât cea necesară, pentru a face față situației de urgență care a determinat aplicarea procedurii de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare. În cazuri de forță majoră sau în cazuri temeinic motivate, autoritatea contractantă are dreptul de a emite un ordin de începere al serviciilor/lucrărilor concomitent cu inițierea procedurii de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare.”

Finanțarea altor acțiuni suplimentare decât cele incluse în planul de contingență, legislația specifică și manualul operațional care se dispun de către Centrul Național de Combatere a Bolilor se asigură de la bugetul de stat, în condiții stabilite prin hotărâre a Guvernului.

CAPITOLUL IV: LANȚUL DE COMANDĂ¹

În cazul confirmării, pe teritoriul României, a mai multor focare de ESB și unde trebuie luate decizii importante referitoare la eradicare, în cadrul **Comitetului Național pentru Situații de Urgență (CNSU)** se constituie, la solicitarea ANSVSA, **Centrul Național de Combatere a Bolilor (CNCB)**, sub

¹ Structura Lanțului de Comandă se modifică în funcție de reactualizarea legislației în vigoare

conducerea nemijlocită a Ministrului Afacerilor Interne și sub coordonarea primului-ministru. Dacă este vorba de focare sporadice, strategia de combatere se va elabora la nivelul Centrului Local de Combatere a Bolilor. (CLCB)

Conducătorul „Lanțului de comandă”, în cazul ESB este Ministrul de Interne care este vicepreședintele CNSU, acesta fiind membru permanent al Unității Centrale de Decizie.

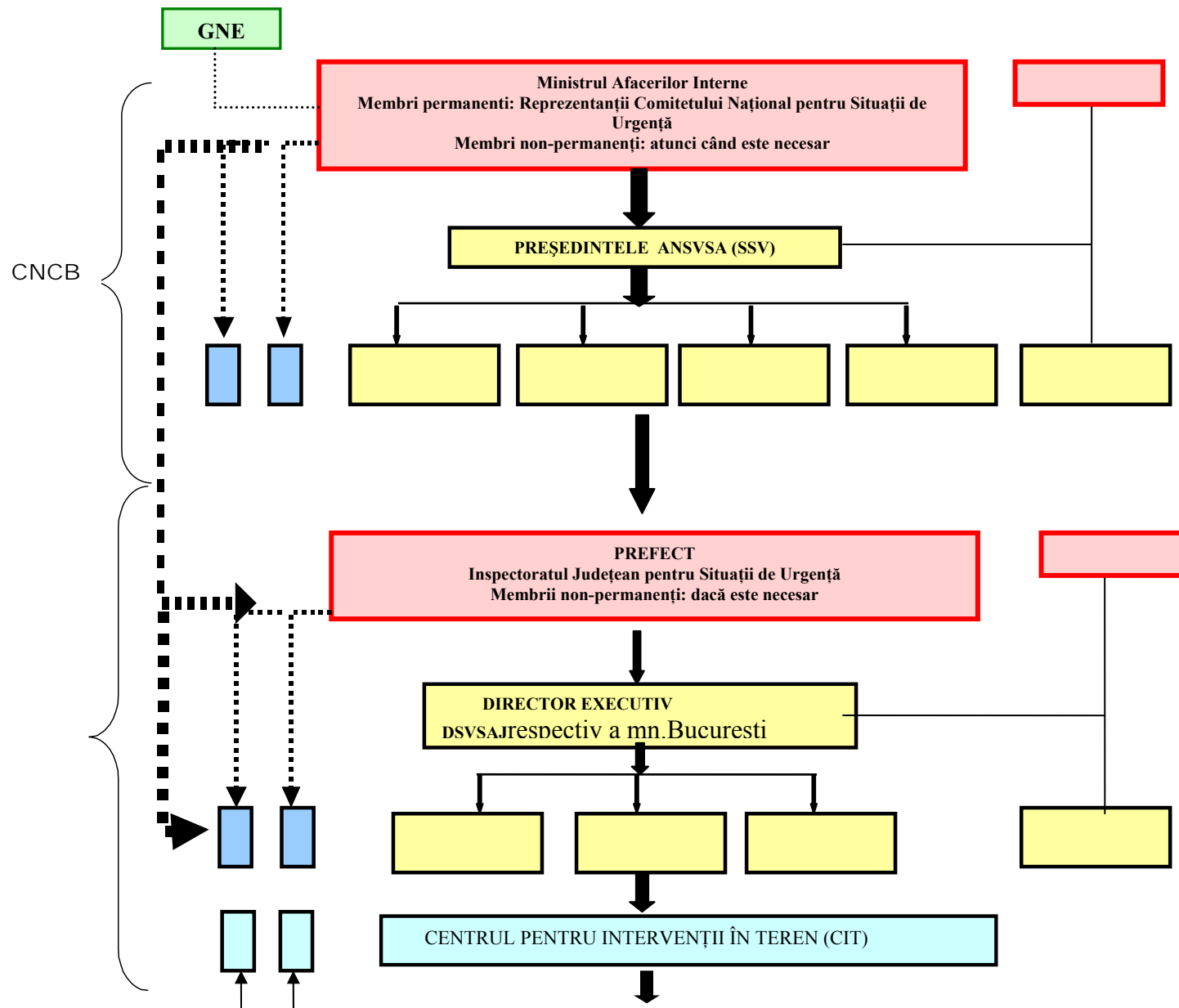
Conducătorul Lanțului de Comandă delegă Președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor (ANSVSA) – care este Șeful Serviciilor Veterinare (SSV) - responsabilitatea elaborării și menținerii Planului de Contingență unic. La nivel județean, această atribuție îi revine Directorului executiv al DSVSA.

Președintele ANSVSA, în calitatea sa de conducător al Unității Operaționale Centrale (UOC) (care constituie și „Celula de criză” din cadrul ANSVSA, este următoarea verigă a Lanțului de Comandă și are responsabilitatea de a implementa atribuțiile specifice serviciilor veterinare legate de partea operațională a planului de contingență pentru bolile majore.

UOC este responsabilă cu direcționarea strategiilor de combatere a bolii către partea operațională a Centrelor Locale de Combatere a Bolilor (CLCB).

La nivel județean, responsabilitatea deplină pentru combaterea și controlul bolilor majore, în afara sarcinilor specific veterinare, îi revine Prefectului care este conducătorul Lanțului de Comandă la nivel local și veriga de legătură a ministrului Afacerilor Interne în teritoriu. În cadrul părții operaționale a CLCB, directorul executiv al DSVSAJ, respectiv a mn. București este următoarea verigă a lanțului de comandă.

Lanțul de Comandă în Controlul Bolilor în România

CAPITOLUL V: CENTRUL NAȚIONAL DE COMBATERE BOLILOR (CNCB)

5.1. Generalități²

Potrivit legii, CNCB funcționează ca organism inter-ministerial de management, în cadrul Comitetului Național pentru Situații de Urgență (CNSU), iar organizarea lui este prevăzută în Legea 1 din 8 ianuarie 2008 pentru modificarea și completarea O.G. nr. 42/2004 privind organizarea activităților sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor. Calitatea de conducător al CNCB este specificată în H.G. 1189/2009.

CNSU, ca structură inter-ministerială pentru intervențiile de urgență (reprezentate inclusiv de evoluția bolilor infecto-contagioase la animale), are următoarele atribuții principale stabilite în art. 20. al OUG 21/2004 modificată:

- a) examinează și propune spre adoptare Guvernului Planul național de asigurare cu resurse umane, materiale și financiare pentru gestionarea situațiilor de urgență;
- b) analizează și supune spre aprobare Guvernului Regulamentul-cadru de organizare, funcționare și dotare a comitetelor, centrelor operaționale și centrelor operative pentru situații de urgență, precum și fluxul informațional-decizional;
- c) declara, cu acordul primului-ministru, starea de alerta la nivel național sau la nivelul mai multor județe, coordonează gestionarea situațiilor de urgență și declara încetarea stării de alerta;
- d) hotărăște, cu acordul primului-ministru, punerea în aplicare a planurilor de evacuare, la propunerea comitetelor ministeriale, județene sau al municipiului București;
- e) propune Guvernului, prin ministrul administrației și internelor, instituirea de către Președintele României a "stării de urgență" în zonele afectate, în baza solicitărilor primite de la comitetele județene sau al municipiului București, și urmărește îndeplinirea măsurilor stabilite în acest sens;
- f) propune Guvernului solicitarea/acordarea de asistență umanitară internațională în cazul situațiilor de urgență cu impact deosebit de grav, pe baza analizelor întocmite de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență;
- g) coordonează, pe teritoriul național, activitatea forțelor internaționale solicitate pentru rezolvarea situațiilor de urgență, îndeosebi în domeniul înlăturării efectelor distructive ale dezastrelor, în conformitate cu prevederile legii române;
- h) propune Guvernului includerea în bugetul de stat anual a fondurilor necesare pentru gestionarea situațiilor de urgență, inclusiv pentru operaționalizarea Sistemului Național și a structurilor de intervenție în afara frontierelor de stat, în cadrul structurilor specializate ale organismelor internaționale cu atribuții în domeniu;
- i) formulează propuneri privind managementul tipurilor de risc, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului;
- j) inițiază elaborarea de acte normative pentru gestionarea situațiilor de urgență și le avizează pe cele elaborate de comitetele ministeriale, județene și al municipiului București;

² Această secțiune urmează a fi modificată, în funcție de evoluția publicării legislației în domeniu

k) analizează și supune spre aprobare Guvernului scoaterea de la rezervele de stat a unor produse și bunuri materiale necesare sprijinirii autorităților administrației publice locale și populației afectate de dezastre sau alte situații de urgență;

l) stabilește modul de cooperare a structurilor Sistemului Național cu alte autorități și organisme ale statului român sau internaționale abilitate în managementul stărilor excepționale;

m) coordonează informarea opiniei publice privind managementul situațiilor de urgență;

n) îndeplinește orice alte atribuții stabilite potrivit legii.

CNCB este responsabil, la nivel național, de elaborarea politicilor de combatere și monitorizarea operațiunilor în intervenția pentru controlul bolilor menționate în titlu, având următoarele atribuții, în conformitate cu prevederile Hotărârii nr. 1.189 din 3 octombrie 2009 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Centrului Național de Combatere a Bolilor și ale structurilor din componența acestuia:

a) definirea măsurilor de control și combatere a bolilor;

b) asigurarea implementării prompte și eficiente a măsurilor de combatere a bolilor de către centrele locale de combatere a bolilor, respectiv de către Centrul de Combatere a Bolilor al Municipiului București;

c) dispunerea efectuării de studii epidemiologice asupra bolii;

d) organizarea de campanii de vaccinare de necesitate, atunci când este cazul;

e) comunicarea cu Comisia Europeană, cu statele membre ale Uniunii Europene, cu organizațiile veterinare naționale și internaționale, precum și cu instituții agricole și de comerț, cu privire la evoluția focarelor de boală;

f) colaborarea cu laboratoarele naționale și internaționale în vederea confirmării diagnosticului;

g) colaborarea cu presa și alte instituții ale mass-mediei cu privire la informarea populației în legătură cu măsurile de control și combatere a bolilor;

h) dispunerea acțiunilor a căror finanțare se asigură de la bugetul de stat, în condiții stabilite prin hotărâre a Guvernului.

În plus, CNCB trebuie să:

- Stabilească obiectivele generale pentru operațiunea de control al bolii;
- Stabilească componența Unității Centrale de Decizie și a Unității Centrale de Sprijin.

Pregătirea ședințelor, elaborarea lucrărilor și a documentelor de lucru, precum și executarea altor operațiuni de secretariat, necesare desfășurării activității Centrului Național de Combatere a Bolilor, se asigură de secretariatul tehnic, format din specialiști ai Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor.

Componența CNCB este următoarea:

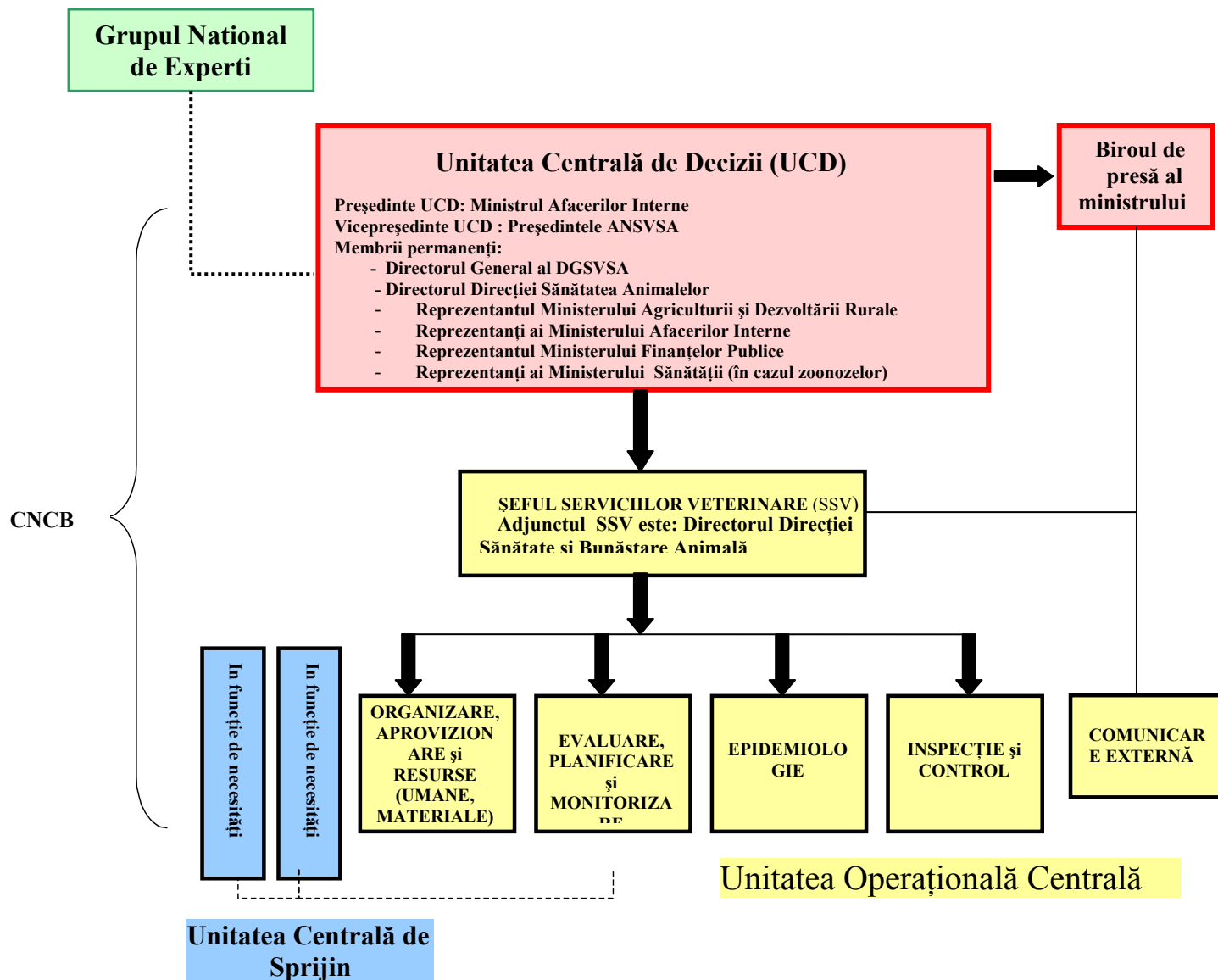
- i. Unitatea Centrală de Decizii (UCD),
- ii. Unitatea Operațională Centrală (UOC)
- iii. Unitatea Centrală de Sprijin (UCS)

Organizarea, funcționarea și atribuțiile CNCB și a structurilor din subordinea acestuia, sunt stabilite prin Ordonanța de Guvern nr. 1189/2009.

În caz de epizootii sau panzootii, UCD este localizată la nivelul Comitetului Național pentru Situații Speciale de Urgență.

UOC a CNCB este localizată în cadrul ANSVSA, la adresa:

Piața Presei Libere, nr. 1, Corp D1, sect. 1, cod postal 013701,
tel: 0374.150.200, fax: 021.312.4967, e-mail: office@ansvsa.ro

Organigrama CNCB

5.2. Membrii și sarcinile subunităților CNCB

5.2.1. Unitatea Centrală de Decizii (UCD)

Este o structură cu rol de decizie, coordonare și control a CNCB și este compusă din reprezentanți ai ministerelor și ai celorlalte instituții publice centrale desemnate în CNSU. UCD este condusă de Șeful Lanțului de Comandă.

Atribuțiile principale ale UCD sunt:

- i. definirea și stabilirea strategiei de control și de combatere a bolilor;
- ii. coordonarea activităților de colaborare dintre autoritățile și instituțiile publice cu atribuții în gestionarea situațiilor de urgență;
- iii. emiterea deciziilor și a instrucțiunilor, în condițiile legii;
- iv. analizarea informațiilor primite din teritoriu și transmise prin intermediul UOC.

5.2.2. Unitatea Operațională Centrală (UOC)

Este o structură cu rol operațional, condusă de președintele Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor.

Conform H.G. 1189/2009, atribuțiile UOC sunt următoarele:

- i. centralizarea și evaluarea informațiilor primite din teritoriu și transmiterea lor către UCD;
- ii. notificarea internă și internațională a bolii;
- iii. transmiterea către centrele locale de combatere a bolilor, respectiv către Centrul Local de Combatere a Bolilor al Municipiului București, a deciziilor și a instrucțiunilor emise potrivit legii și urmărirea implementării lor;
- iv. verificarea corectitudinii aplicării măsurilor de control și combatere a bolii de către centrele locale de combatere a bolilor, respectiv de către Centrul Local de Combatere a Bolilor al Municipiului București;
- v. colaborarea cu autoritățile și instituțiile publice competente la nivel teritorial cu privire la planificarea măsurilor de control și combatere a bolii;
- vi. colaborarea cu instituțiile din celelalte state membre ale Uniunii Europene pentru combaterea bolilor;
- vii. evaluarea experienței celorlalte state membre ale Uniunii Europene cu privire la combaterea bolilor;
- viii. organizarea și realizarea de întruniri în vederea perfecționării, prin schimburi de experiență, a personalului cu atribuții în controlul și combaterea bolilor;
- ix. asigurarea sprijinului tehnic de specialitate sanitar-veterinar necesar pentru intervenție în focarele de boală, precum și la punctele de frontieră și dispunerea măsurilor necesare conform competențelor;

x. alte atribuții legate de controlul și combaterea bolilor.

Adjunctul conducătorului UOC este Directorul Direcției Sănătate și Bunăstare a Animalelor.

Sarcinile Directorului Direcției Sănătatea Animalelor sunt:

- i. stabilește și pregătește întâlnirile, prezentările și misiunile cu FVO și țările terțe în ceea ce privește evoluția ESB în teritoriu;
- ii. monitorizează evoluția bolii și în alte țări, după cum este necesar;
- iii. se asigură că notificarea internațională inițială este făcută în termen;
- iv. ține legătura cu Comisia Europeană, statele membre și țările terțe, după notificarea inițială;
- v. participă la întâlnirile UCD;
- vi. participă la întâlnirile zilnice ale CNCB;
- vii. consiliază asupra strategiilor și opțiunilor de combatere și control al bolii;
- viii. supervizează și consiliază activitățile în domeniul de ecarisare, dezinfecție și control al mișcărilor, dacă este cazul;
- ix. consiliază conducerea CNCB asupra evenimentelor semnificative, a tendințelor și predicțiilor, dacă este cazul;
- x. reactualizează periodic rapoartele pentru CNCB și Cabinetul Primului Ministru, dacă este cazul;
- xi. participă, din partea Guvernului, la conferințele de presă și dă interviuri în media când este necesar;
- xii. se asigură că sunt disponibile resursele de personal și materiale necesare bunei funcționari a CNCB sau CLCB;
- xiii. se asigură că bunăstarea personalului implicat în combaterea focarelor este respectată.

În componența UOC se află cinci departamente:

5.2.2.1. Departamentul organizare, buget, asigurare resurse umane și materiale

Departamentul organizare, buget, asigurare resurse umane și materiale are următoarea componență:

- i. Șef departament: directorul Direcției Economice din cadrul Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor.
- ii. Adjuncți: Șef serviciu Buget Finanțe Patrimoniu și șef serviciu Resurse Umane și Salarizare (ANSVSA).
- iii. Membri: personalul de la nivelul serviciilor: „Contabilitate-Financiar”, „Buget Finanțe, Patrimoniu”, „Investiții, achiziții, administrativ” și ai Serviciului „resurse umane și salarizare”;

5.2.2.2. Departamentul monitorizare, evaluare și planificare

Departamentul monitorizare, evaluare și planificare are următoarea componență:

- i. Șef grup: Directorul Direcției Sănătatea Animalelor (DGSVSA)
- ii. Adjuncți: șeful serviciului „Controlul bolilor”, șeful serviciului „Monitorizare și notificare boli” și șeful serviciului „Bunăstare animală”;
- iii. Membri: personalul serviciilor „Controlul bolilor”, „Monitorizare și notificare boli” și „Bunăstare animală”;

5.2.2.3. Departamentul epidemiologie

Departamentul epidemiologie are următoarea componență:

- i. Șef grup: Directorul Adjunct al Direcției Generale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor;
- ii. Adjunct: Șeful serviciului „Monitorizare și notificare boli” ;
- iii. Membri: personalul serviciului „Monitorizare și notificare boli”

5.2.2.4. Departamentul inspecție și control

Departamentul inspecție și control are următoarea componență:

- i. Șef grup: Directorul General al Direcției Generale Control Oficial (ANSVSA);
- ii. Membri: personalul direcției de resort

5.2.2.5. Departamentul comunicare externă

Departamentul Comunicare externă are următoarea componență:

- i. Conducătorul departamentului: șeful Serviciului Monitorizare și Notificare Boli (DGSVSA)
- ii. Adjunct: șeful serviciului „Comunicare”
- iii. Membri: personalul serviciului și biroului de resort

Atribuțiile departamentelor din cadrul UOC sunt prevăzute într-o procedură specială aprobată prin ordin de Președintele ANSVSA.

5.2.3. Unitatea Centrală de Sprijin

Este o structură cu rol de sprijin administrativ și logistic. Structura ei este următoarea:

- i. Membri: Consultanți și reprezentanți din domenii specifice ale ministerelor și organizațiilor relevante;
- ii. Personal administrativ suplimentar.

CAPITOLUL VI: CENTRUL LOCAL DE CONTROL AL BOLILOR (CLCB)

6.1. Generalități

Pentru sprijinirea acțiunilor de control al ESB pentru care este conceput prezentul Plan de contingență, la nivelul instituțiilor prefectilor se constituie, sub conducerea nemijlocită a acestora, centre locale de combatere a bolilor (CLCB), respectiv Centrul de Combatere a Bolilor al Municipiului București, acestea reprezentând structura specifică cu responsabilități în combaterea bolilor la nivel local.

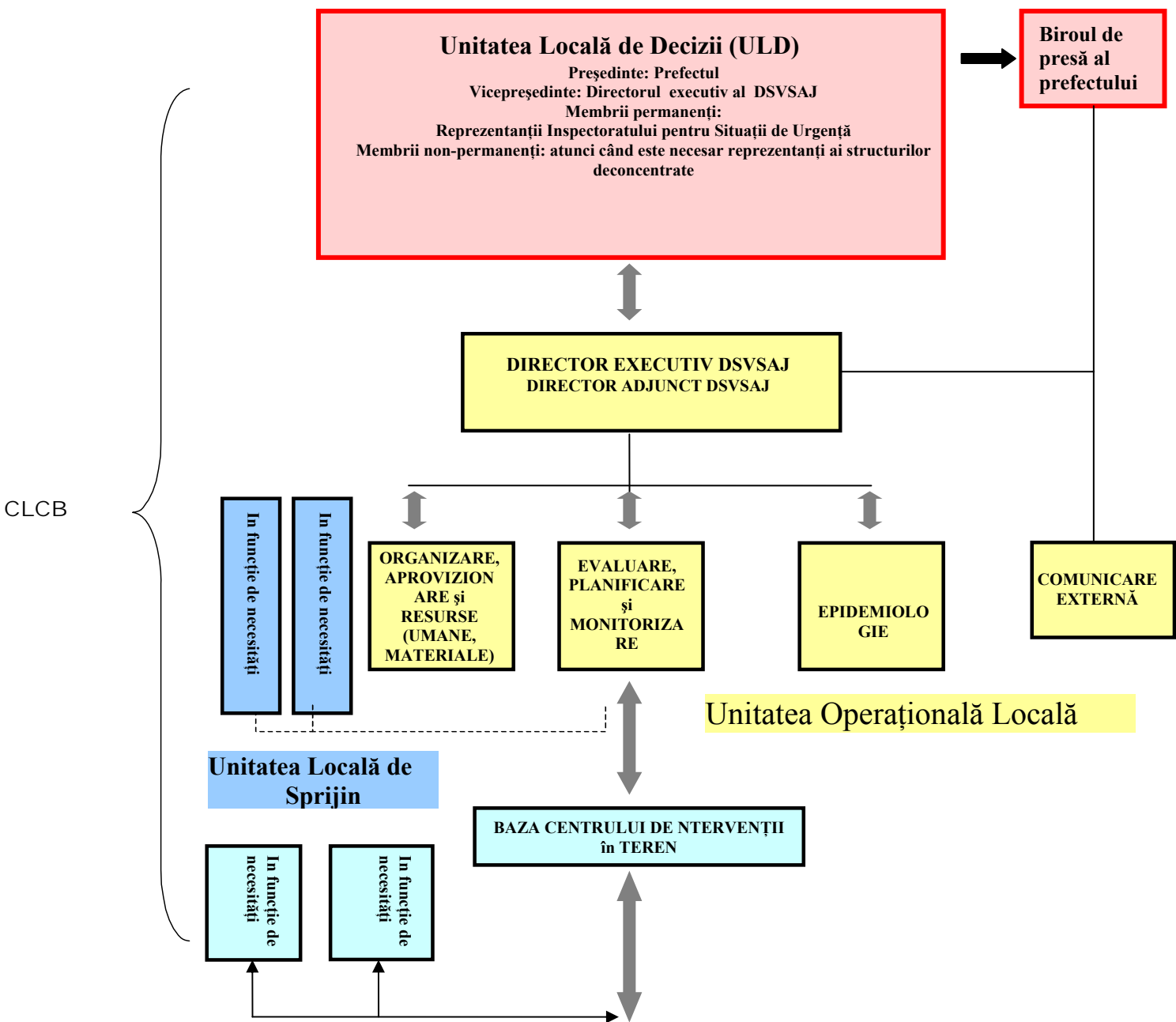
Structura ierarhică a CLCB este asemănătoare cu cea a CNCB.

Unitățile Operaționale Locale din cadrul celor 42 de CLCB-uri sunt responsabile pentru aplicarea măsurilor de combatere a ESB, la nivelul local din competența fiecăruia.

6.2. Structura CLCB

CLCB are în structura sa:

- i. Unitatea Locală de Decizii (ULD);
- ii. Unitatea Locală de Sprijin (ULS);
- iii. Unitatea Operațională Locală (UOL).

Organigrama CLCB

6.3. Responsabilitățile CLCB

CLCB are următoarele responsabilități:

- i. implementarea strategiei de control și combatere în cazul suspiciunii sau confirmării ESB;
- ii. efectuarea investigației clinice imediate în cazul suspiciunilor de ESB, recensământul animalelor din exploatație, recoltarea și transportarea probelor către laboratorul de diagnostic, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- iii. notificarea suspiciunilor de ESB către ANSVSA, cât mai curând posibil;
- iv. declararea ESB către Unitatea Locală de Sprijin, după primirea confirmării diagnosticului în laborator a acesteia;
- v. stabilirea restricțiilor și eliberarea deciziilor de restricție către deținătorul de animale;
- vi. stabilirea măsurilor de control al ESB în exploațiile infectate în caz de diagnostic și anume:
 - a. instituirea de restricții asupra exploatației;
 - b. evaluarea animalelor care fac parte din cohortă ce urmează a fi sacrificate, în vederea compensării;
 - c. abatorizarea animalelor;
 - d. distrugerea cadavrelor rezultate;
 - e. distrugerea furajelor suspecte de contaminare;
 - f. curățarea și dezinsecția incintelor, spațiilor și a echipamentelor folosite;
 - g. deratizarea și dezinsecția;
- vii. analizarea datelor colectate cu ocazia investigațiilor epidemiologice și transmiterea raportului final către ANSVSA.

6.4. Componenta și sarcinile CLCB

CLCB este condus de Prefectul județului care urmărește buna funcționare a acestuia, în urma asigurării tuturor resurselor. Prefectul județului este veriga de legătură a Ministrului afacerilor interne în Lanțul de Comandă la nivel local;

În îndeplinirea sarcinilor, el este asistat de către Directorul executiv al DSVSAJ respectiv a mn.București, ale cărui sarcini sunt următoarele:

i. Menține lista cazurilor de ESB;

ii. În urma luării deciziei în CLCB privind abatorizarea animalelor care fac parte din cohorta animalului pozitiv, transmite ordinul de sacrificare către medicul veterinar oficial;

iii. Monitorizează procedurile de evaluare a animalelor, abatorizarea, ecarisarea, curățarea și dezinsecția și repopularea exploatațiilor;

iv. Monitorizează datele din rapoartele transmise către CLCB de către medicul oficial responsabil de activitățile de eradicare a ESB;

v. Emite ordine și instrucțiuni, când și dacă este cazul.

6.4.1 Unitatea Locală de Decizie (ULD)

Unitatea Locală de Decizie funcționează la sediul Instituției Prefectului județului, sub conducerea Prefectului. Vicepreședintele ULD este directorul executiv al DSVSAJ, respectiv a mn.București;

Membri permanenți: Reprezentanții Inspectoratului pentru Situații de Urgență și reprezentanți ai altor structuri deconcentrate în teritoriu (dacă este cazul)

Atribuțiile ULD sunt următoarele:

a. stabilește planul de acțiune pentru controlul ESB, în conformitate cu prevederile legale și recomandările primite de la UCD și îl aprobă;

b. monitorizează implementarea planului de acțiune;

c. stabilește responsabilități pentru membrii ULD, pe sectoare de activitate;

d. analizează periodic progresele controlului bolii și eficiența acțiunilor întreprinse, luând măsurile ce se impun în completarea lor.

În exercitarea atribuțiilor, ULD emite ordine ale prefectului.

6.4.2 Unitatea Operațională Locală (UOL)

Unitatea Operațională Locală se constituie la nivelul DSVSA județeană ori a municipiului București.

Conducătorul UOL este Directorul executiv al DSVSAJ, respectiv a mn.București;

Adjunctul șefului UOL este Directorul adjunct al DSVSAJ, respectiv a mn.București.

Sub conducerea acestora se află cinci departamente:

6.4.2.1. Departamentul Organizare, aprovizionare și resurse (umane și materiale)

Șef departament: șef birou contabilitate din DSVSAJ, respectiv a mn.București

Adjunct departament: șef birou resurse umane din DSVSAJ respectiv a mn.București

Sarcini:

- i. Asigurarea identificării personalului de intervenție (medicul veterinar oficial, medic veterinar de liberă practică concedionar, evaluatori etc.);
- ii. Asigurarea necesarului de materiale de intervenție (echipamente de protecție, dezinfectanți, medii de transport, combustibil etc) prin contractele deja existente și din alte surse;
- iii. Aprovizionarea personalului de intervenție cu echipamente de protecție, materiale;
- iv. Identificarea și achiziționarea de echipamente tehnice și agregate electrice de rezervă, dacă este necesar;
- v. Organizarea și finanțarea transporturilor de probe, materiale, personal, serviciu de curierat, distribuție materiale etc.;
- vi. Organizarea licitațiilor în vederea achizițiilor de echipamente, materiale și servicii;
- vii. Asigurarea logisticii pentru sistemele de raportare și comunicare (sistem IT, bază de date și web-site propriu);
- viii. Pregătirea punctului de colectare pentru materialele uzate și folosite, inclusiv echipamente (dotări), în funcție de caz;
- ix. Identificarea surselor de finanțare pentru acoperirea costurilor și cheltuielilor.

6.4.2.2. Departamentul Monitorizare, evaluare și planificare

Șef departament: șef serviciu care se ocupă de sănătatea animală din DSVSA județene, respectiv a mn.București;

Adjunct: Medicul veterinar oficial responsabil cu activitățile de combatere DSVSAJ respectiv a mn.București

Sarcini:

- i. Monitorizarea modului în care se implementează „planul de intervenție” stabilit în cadrul ULD;
- ii. Centralizarea datelor legate transmise din teritoriu, referitor la numărul și structura efectivului de animale din exploatarea în care a fost confirmată ESB;
- iii. Evaluarea datelor oferite de investigația epidemiologică și elaborarea rapoartelor pentru CLCB;
- iv. Procesarea datelor în scopul raportării către ANSVSA și alte organizații;
- v. Colaborarea la elaborarea ”planului de intervenție”; stabilirea priorităților în intervenție;

vi. Stabilirea necesarului de materiale, personal, logistică și echipamente pentru intervenție, în colaborare cu departamentul „Organizare”;

vii. Evaluarea condițiilor pentru ridicarea măsurilor de control.

6.4.2.3. Departamentul Epidemiologie

Șef departament: Responsabilul ESB din cadrul DSVSAJ respectiv a mn.București

Adjunct: Medic veterinar specialist ESB din cadrul din DSVSAJ respectiv a mn.București

Sarcini:

- i. Efectuarea investigațiilor epidemiologice în exploatarea afectată și cele de contact;
- ii. Evaluarea investigațiilor epidemiologice, în cooperare cu departamentul „monitorizare”.

6.4.2.4. Departamentul Comunicare externă

Șef grup: Purtător de cuvânt DSVSAJ respectiv a mn.București

Sarcini

i. Întocmirea comunicatelor de presă și informarea presei în legătură cu evoluția evenimentelor legate de combaterea ESB;

ii. Administrarea liniei telefonice de urgență;

iii. Contribuie cu informații pentru comunicatele oferite de ANSVSA.

6.4.2.5. Echipe implicate în controlul bolii

Calculul de persoane este stabilit pentru componența unei singure echipe; numărul de membri din echipă depinde de mărimea exploatarea în care sunt aplicate măsurile de control.

6.4.2.6.1 . Echipele de evaluare

Au sarcina de a evalua pierderile suferite de proprietar în urma uciderii/sacrificării animalului în scop de diagnostic, la suspiciune, ori la confirmarea ESB.

Componența Comisiei de evaluare:

a) reprezentantul direcției sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București;

b) reprezentantul teritorial al Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale cu atribuții în stabilirea valorii genetice a animalelor - Oficiul pentru Ameliorare și Reproducție în Zootehnie;

c) reprezentantul ULD din cadrul CLCB, desemnat de prefect;

d) reprezentantul Unității locale de sprijin, respectiv primarul localității sau reprezentantul desemnat de către acesta.

Convocarea comisiei prevăzute la alin. (1) se face de către prefect, la solicitarea scrisă a direcției sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București.

La propunerea reprezentantului direcției sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București, comisia prevăzută la alin. (1) analizează și aprobă valoarea de înlocuire a animalului în funcție de valoarea genetică, zootehnică, de sex, vârstă, greutate, starea fiziologică, categoria de producție, la prețul pieței la data când a avut loc acțiunea de lichidare a focarului de boală, și de valoarea unitară medie calculată pe baza sumei totale a despăgubirii pentru animalele ucise.

6.4.2.6.2. Echipele de ucidere

Nu sunt necesare, având în vedere că Regulamentul 999/2001 consolidat prevede la art 13 - toate animalele și produsele de origine animală cu risc, prevăzute în anexa VII punctul 2 la prezentul regulament, care au fost identificate în urma investigației prevăzute la litera (b) din prezentul alineat, sunt abatorizate și distruse.

6.4.2.6.3. Echipa de dezinfecție și deratizare

În cazul în care dezinfecția, dezinfecția și deratizarea nu se execută cu personal aparținând unor firme specializate, la nivelul CIT se organizează echipe DDD alcătuite din personalul identificat de fiecare DSVSA, în cadrul Planului de contingență adaptat la nivel județean.

Componența unei echipe DDD este următoarea:

i. 1 – 3 persoane instruite despre activitățile specificede de DDD, de la nivelul DSVSA;

6.4.2.6.4. Echipa de monitorizare a implementării măsurilor de control

Din această echipă fac parte medicii veterinari din cadrul serviciului/biroului care se ocupă de sănătatea animalelor și cei din serviciile de inspecție din DSVSAJ, respectiv a mn.București, sub directa îndrumare a șefului serviciului care se ocupă cu sănătatea animalelor.

6.4.3. Unitatea Locală de Sprijin

ULS are în componență reprezentanți ai primăriilor comunităților afectate și reprezentanți ai celorlalte structuri implicate în controlul bolii (Direcția Județeană pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală, Autoritatea Județeană de Sănătate Publică, Agenția Județeană pentru Protecția Mediului, Garda de Mediu, Romsilva etc.) la nivel local.

Sarcina ULS este să asigure personalul, materialele, mijloacele și logistica necesare CLCB pentru a-și îndeplini sarcinile.

CAPITOLUL VI: COOPERAREA ÎNTRE CNCB, CLCB și ALTE AUTORITĂȚI GUVERNAMENTALE IMPLICATE ÎN CONTROLUL BOLII

Gestionarea, controlul și eradicarea focarelor de ESB solicită răspunsul coordonat al ANSVSA, împreună cu alte autorități și organisme ale statului parte componentă a CNCB ori CLCB.

În funcție de mărimea exploatației, următorii parteneri operaționali vor fi implicați în cooperarea cu ANSVSA în activitățile de combatere, ca răspuns la confirmarea unui caz de ESB.

8.1. Ministere și organizații guvernamentate cu rol cheie

8.1.1. Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice (MMSC), Agenția Națională pentru Protecția Mediului (ANPM)

MMSC este structura administrativă publică pentru protecția și îmbunătățirea mediului în România. La nivel județean, politica MMSC este implementată prin ANPM și prin cele 42 de filiale județene.

ANPM are rolul cheie de a autoriza activitățile cu impact potențial asupra mediului și de a asigura conformarea cu prevederile legale.

În timpul evoluției cazurilor de ESB, agențiile de mediu locale vor conlucra cu autoritățile locale veterinare, acordând sprijin pentru minimalizarea impactului pe care îl au activitățile de eradicare a unui focar asupra mediului și vor identifica soluții pentru ecarisarea alternativă, acolo unde metodele de ecarisare convenționale nu pot fi aplicate, în conformitate cu prevederile legale în vigoare menționate în Regulamentul (EU) 1069/2009/EU.

ANPM are următoarele sarcini:

- i. să participe la întrunirile CNCB și CLCB, prin reprezentanții lor la vârf și la formularea și adoptarea deciziei referitoare la măsurile de adoptat în focarul de ESB;
- ii. acordarea de consultanță CNCB și CLCB, în special în ceea ce privește opțiunile de distrugere a cadavrelor în zona de interes, prin îngropare, sau prin ardere, apoi îngropare, dacă nu există altă posibilitate de ecarisare;
- iii. identifică și aprobă terenurile de pe raza județului care pot servi neutralizării alternative, în conformitate cu prevederile Regulamentului 1069/2009;
- iv. stabilirea terenurilor și a suprafețelor unde pot fi desfășurate acțiuni de denaturare a dejecțiilor și gunoiiului și/sau orice alte materiale contaminate;

v. acolo unde este cazul, execută analiza de risc privind impactul activităților de recuperare a terenurilor folosite pentru îngroparea cadavrelor și deversarea apelor reziduale rezultate în urma combaterii focarului;

vi. consiliază în probleme privind prevenirea poluării în urma operațiunilor de curățare și dezinfectie;

vii. monitorizează impactul pe care îl au activitățile de control al focarelor de ESB asupra mediului, în directă cooperare cu Garda de Mediu.

8.1.2. Ministerul Afacerilor Interne (MAI)

Ministrul Afacerilor Interne sau secretarul de stat conduce Comitetul Național pentru Situații Speciale de Urgență în cadrul căruia se organizează CNCB. Sarcinile CNSU și CNCB au fost descrise la capitolele IV și V.

Din MAI fac parte Poliția Română, Jandarmeria Română, Poliția de Frontieră, Instituția Prefectului și IGSU - ISU.

8.1.2.1. Poliția Română și Jandarmeria Română

Rolul forțelor de poliție și jandarmerie în combaterea focarelor de ESB este de a menține ordinea publică și de a proteja personalul veterinar în timpul aplicării măsurilor de control, acolo unde proprietarul se opune intervenției. Implicarea este dependentă de severitatea și de natura cerințelor.

Sarcinile forțelor de poliție și jandarmerie sunt:

i. să participe la întrunirile CNCB și CLCB, prin reprezentanții lor la vârf și la formularea și adoptarea deciziei referitoare la măsurile de adoptat în focarul de ESB.

ii. să conlucreze strâns cu autoritățile locale pentru a controla mișcările de animale și pentru respectarea restricțiilor în zonele de control a bolii, stabilite de CLCB;

iii. să furnizeze consultanță autorităților veterinare în gestionarea și coordonarea incidentelor majore;

iv. să supravegheze, în colaborare cu autoritățile locale, respectarea restricțiilor asupra mișcărilor de animale în zonele de protecție și de supraveghere;

v. să furnizeze sprijin în urgențe, în mod special la obținerea permisului de acces în exploatații (ferme/curți);

vi. să participe la instalarea barierelor pe drumurile de acces, acolo unde restricțiile o cer.

vii. să gestioneze perturbările liniștii publice ce pot apărea la locurile de neutralizare a cadavrelor și de impunere a restricțiilor de mișcare a animalelor;

viii. să ajute la oprirea și verificarea în trafic a legalității și respectarea prevederilor Reg. 1/2005 a transporturilor de animale;

ix. să participe la supravegherea operațiunilor de neutralizare prin incinerare la fața locului, ca metodă alternativă și ia măsuri pentru a preîntâmpina eventualele incendii.

8.1.3 Instituția Prefectului

În cadrul CLCB, Instituția Prefectului, prin conducerea sa la vârf, formulează și elaborează decizia privind managementul controlului focarelor de boli majore, coordonând colaborarea instituțiilor de la nivel local parte a acestui organism.

Sarcinile Instituției Prefectului au fost specificate în capitolul VI, odată cu sarcinile ULD.

8.1.4. Consiliile locale și primăriile (județene, municipale și orășenești)

Consiliile locale și primăriile sunt parteneri operaționali în răspunsul la focarele de boală, ca unități locale de sprijin. Ele joacă un rol cheie în întărirea și implementarea strategiilor de control al oricărei boli și sunt implicate în accesul rapid la resursele locale. Ele joacă, de asemenea, un rol semnificativ în furnizarea de sprijin pentru educarea populației la nivel local.

În timpul unui focar, primăriile locale vor asista echipa de eradicare a ESB cu personal, vehicule, logistică și spații, la solicitarea CLCB. Nivelul asistenței va depinde de circumstanțele locale și de presiunile care pot apărea.

Sarcina primăriilor locale este să:

- i. participe la evaluarea animalelor, în vederea despăgubirii acestora;
- ii. acorde sprijin, în cazul neutralizării alternative a teritoriului, prin identificarea și punerea la dispoziție a terenurilor pentru incinerare/îngropare;
- iii. pună la dispoziție utilajele și să sprijine cu personal activitățile referitoare la încărcare, săpare, astupare etc. ce se pot ivi în activitatea de neutralizare alternativă;
- iv. colaboreze cu reprezentanți ai jandarmeriei în sprijinirea activităților de pază a obiectivelor, dacă este cazul.

CAPITOLUL VII Grupul Național de Experți (GNE)

GNE reprezintă un organism cu rol consultativ, alcătuit din experți în domeniul legislației europene privind combaterea ESB.

Experții din GNE pot fi recrutați din rândurile experților privați în combaterea ESB, ori, dacă acest lucru nu este posibil, din rândul experților din administrația veterinară centrală și de la nivelul județelor care au o bogată experiență în controlul bolilor.

GNE se constituie prin ordin al Președintelui, iar grupul de experți se întâlnește ori de câte ori este necesar în timpul evoluției unui focar sau caz, ori în perioada de liniște epidemiologică.

Atribuțiile Grupului Național de Experți:

- i. Să asigure expertiză în domeniile solicitate și să sprijine autoritatea veterinară centrală în activitățile de pregătire pentru abordarea situațiilor de urgență;
- ii. Să-i consilieze pe Șeful Serviciilor Veterinare (SSV) și autoritățile locale în ceea ce privește conduita de intervenție și metodele de abordare a cazului de ESB, în funcție de extinderea acestuia și de realitatea din teren;
- iii. Să-i consilieze pe Șeful Serviciilor Veterinare (SSV) și autoritățile locale cu privire la metodele cele mai potrivite referitoare la abatorizare/ucidere și la eliminarea – neutralizarea cadavrelor;
- iv. Să analizeze datele obținute din anchetele epidemiologice și să ajute la stabilirea sursei de infecție a ESB.

7.1. Componenta Grupului de Experți pentru ESB

1. Dr. Vasile Theodora- coordonator national al programului de supraveghere este
2. Dr. Barbuceanu Florica-coordonator LNR-EST
3. Cristina Diaconu- inginer chimist LNR-EST
4. Dr. Moise Antoaneta- Sef Serviciu Sanatatea animalelor DSVSA IL
5. Dr.Ciubotaru Sorin- Sef Serviciu Sanatatea animalelor DSVSA NT
6. Dr. Indrie Aurel- Sef Serviciu Sanatatea animalelor DSVSA BH
7. Dr. Bogolin Ioan- Director DSVSA BN
8. Dr. Jurca Lucica-sef laborator AB
9. Dr. Fekete Remus- sef laborator SM
10. Dr. Butuc Monica –morfopatolog LSVSA NT
11. Dr. Biro Cornelia- morfopatolog LSVSA HD
12. Dr. Tanase Ecaterina- morfopatolog LSVSA CT

CAPITOLUL VIII RESURSE

În controlul cazurilor de ESB, este necesară dislocarea rapidă de personal și de echipamente spre CLCB. Această responsabilitate revine departamentului „Organizare, aprovizionare și resurse (umane și materiale)” a UOL din cadrul CLCB.

8.1. Resurse de personal

CLCB trebuie să mențină, la nivelul UOL a CLCB, o listă a personalului veterinar și administrativ care poate fi contactat la momentul suspiciunii sau confirmării unui caz de ESB.

3. Lista trebuie să includă tot personalul calificat și experimentat în controlul bolilor, din cadrul județului, cu datele de contact ale fiecăruia.

4. Fiecare DSVSAJ are obligația să înființeze o linie telefonică de tip help-line disponibilă pentru public, pentru anunțarea suspiciunilor de boală.

5. Numărul de persoane care operează în fiecare CLCB atunci când ESB este confirmată va fi dictat de numărul de cazuri concomitente.

6. Personalul CLCB va include:

- i. Personal administrativ de la nivelul DSVSA județean și medici veterinari oficiali instruiți în managementul situațiilor de urgență din domeniul sanitar veterinar;
- ii. Medici veterinari de liberă practică împuterniciți, instruiți în diagnosticul clinic, recoltarea de probe, operațiunile de control a mișcării animalelor în teritoriu și alte restricții etc.;
- iii. Personal tehnic auxiliar la nivelul CLCB, având competențe în diverse operațiuni (de exemplu: evaluarea animalelor, proceduri DDD care se execută în curțile infectate, și operațiuni privitoare la controlul mișcărilor);
- iv. Calculul necesarului de personal este dimensionat în funcție de mărimea exploatației în care a fost confirmat cazul de ESB.

8.2. Resurse de echipament și materiale

1. La nivel local, CLCB trebuie să aibă acces imediat și să poată procura rapid echipamentele de protecție și facilitățile materiale care să asigure implementarea întregului set de măsuri pentru controlul bolilor.
2. Fondurile bănești pentru realizarea și desfășurarea activităților de management al situațiilor de urgență la nivel central și local generate de epizootii se asigură din bugetul ANSVSA și/sau din bugetele locale, după caz.
3. O parte din aceste echipamente și materiale va fi stocată pentru cazuri de necesitate la nivelul DSVSAJ, iar restul trebuie să poată fi achiziționat rapid, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare privind achizițiile din surse publice sau private. Modul de achiziție rapidă este explicat în capitolul III al prezentului plan de contingență.

8.2.1. Echipament consumabil

Un minimum de echipament consumabil necesar pentru intervenția imediată trebuie să existe la DSVSAJ, chiar și în timp de „liniște” epidemiologică, după cum urmează:

- a. echipament de protecție: măști, mănuși, ochelari de protecție, salopete, cizme cauciuc etc. (100 buc. din fiecare)³;
- b. dezinfectante eficiente față de agenții infecțioși, detergenți și săpun⁴;
- c. pompe de curățare și dezinfecție, lopeți, razuri etc. (5 buc. din fiecare)⁵;
- d. mijloace de ucidere – asomatoare (5 buc. Conform Ord. ANSVSA 74/2009);
- e. echipament pentru prelevarea de probe (5 truse);

³ Se apreciază că stocul trebuie să fie suficient pentru intervenția inițială în cinci focare de boală care evoluează într-o exploatare non-profesională, ori într-o exploatare profesională cu până la 1000 de animale;

⁴ Cantitate dezinfectant care, preparată, să fie suficientă pentru dezinfecția unei suprafețe de 20000 m²

⁵ Suficiente pentru intervenția în cinci focare de boală care evoluează într-o exploatare non-profesională, ori într-o exploatare profesională cu până la 1000 de animale;

- f. benzi pentru delimitarea teritoriului (20000 m);
- g. hărți detaliate ale județului(2 buc.)⁶;
- h. echipament de vaccinare (seringi automate și ace de schimb) (5 buc)⁷;
- i. alte consumabile considerate necesare;
- j. afișe și pancarte de avertizare ori de interzicere pentru bolile pentru care există planuri de contingență.

Echipamentele și materialele stocate la sediul DSVSA județene, vor fi întreținute corespunzător și verificate periodic, iar cele care au depășit termenul de garanție, vor fi casate și înlocuite cu materiale aflate în termenul de garanție.

8.2.2. Mijloace fixe

Mijloacele fixe aparțin primăriilor locale sau a altor instituții parte componentă a CLCB. Lista lor va fi inventariată din timp de liniște epidemiologică, iar echipamentele vor fi menținute în stare de funcțiune, pentru a interveni în situațiile de urgență generate de evoluția bolilor majore la animale. Acestea sunt:

- a. diferite vehicule;
- b. escavatoare;
- c. pompe adecvate pentru spălare sub presiune și dezinfecție;
- d. cisterne;
- e. generatoare electrice;
- f. arzătoare pentru sterilizare.

8.2.3 Echipamentele grele

Echipamentele grele aparțin primăriilor locale sau altor instituții parte componentă a CLCB. Lista lor va fi inventariată din timp de liniște epidemiologică și vor fi menținute în stare de funcțiune, pentru a interveni în situațiile de urgență generate de evoluția bolilor majore la animale. Acestea sunt:

- a. utilaje mobile pentru electrocutarea animalelor (doar dacă animalele nu pot fi abatorizate);
- b. incineratoare mobile;
- c. mijloace de transport.

CAPITOLUL IX: PROGRAME DE INSTRUIRE A PERSONALULUI

Autoritatea competentă centrală are obligația întocmirii programelor de instruire și a exercițiilor de simulare la sfârșitul anului în curs, pentru anul ce urmează și să organizeze și monitorizeze desfășurarea acestor activități.

Personalul veterinar implicat în combaterea bolilor din DSVSA județene și din administrația publică cu rol în controlul ESB trebuie instruit periodic, prin sesiuni de instruire și prin exerciții de simulare în timp real și în sală.

⁶ Una pentru sedințele operative ale UOL și una pentru ședințele operative ale ULD;

⁷ Necesare pentru dotarea a cinci echipe de vaccinare.

Conform prevederilor europene în vigoare referitoare la combaterea bolilor, pentru pregătirea reacției la urgențele determinate de evoluția bolilor majore, trebuie organizate de către autoritatea competentă centrală:

- i. activități de formare a personalului/instruirii/seminarii privind epidemiologia (semnele clinice, ancheta epidemiologică) și metodele de control al bolilor;
- ii. exerciții de simulare în sală, exersare de anumite proceduri sau alerte, organizate de una/două ori pe an;
- iii. activități de formare în tehnicile de comunicare, cu scopul de a organiza campanii de sensibilizare privind apariția epizootiilor curente, adresate autorităților, exploataților și medicilor veterinari;
- iv. exerciții de simulare în timp real, în teren, pentru testarea aplicabilității planurilor de contingență elaborate de către autoritatea competentă centrală.

Autoritățile competente județene vor informa ANSVSA despre toate instruirile organizate în domeniu pe plan local. Evidențele instruirilor trebuie păstrate de către autoritatea competentă centrală și vor fi prezentate misiunilor de audit în acest domeniu.

Personalul veterinar din Laboratoarele veterinare județene și Laboratoarele Naționale de Referință trebuie să urmeze, de asemenea, cursuri de instruire periodice sau să participe la teste inter-laboratoare cel puțin o dată pe an.

Personalul veterinar din laboratoare trebuie să fie instruit cu privire la noile echipamente pentru laboratoare și la testele de diagnostic. La nivelul instituției care organizează instruirea trebuie să fie disponibile dosarele după care au fost organizate instruirile, cu semnătura de prezență a personalelor instruite.

CAPITOLUL X: PROGRAME DE INFORMARE ȘI DE CONȘTIENȚIZARE A POPULAȚIEI ȘI FACTORILOR DE DECIZIE

Atât în timp de liniște epidemiologică, cât și în perioadele de evoluție a bolii, autoritatea competentă centrală și structurile deconcentrate din teritoriu trebuie să informeze și conștientizeze fermierii, factorii de decizie și publicul prin:

- i. comunicate de presă privind situația EST în Europa și în lume, în scopul conștientizării și al pregătirii acestora pentru situațiile de urgență generate de confirmarea acestei maladii la animale;
- ii. afișarea în locuri publice de material informativ referitor la semnele clinice și modificările de comportament care pot indica suspiciunea EST;
- iii. tipărirea de ghiduri și broșuri informative și răspândirea lor printre fermieri, cu ajutorul medicilor veterinari oficiali, medicilor veterinari de liberă practică împuterniciți și a primăriilor locale;
- iv. anunțuri în media și pe internet;

Modelele de afișe, dispoziții și anunțuri care vor circula vor fi cele elaborate de ANSVSA sau parte a Manualelor Operaționale.

Autoritatea competentă centrală trebuie să prevadă în bugetul anual fonduri pentru tipărirea de materiale informative.

Crescătorii vor fi anunțați prin media că vor primi despăgubiri pentru animalele bolnave găsite în exploatații, pentru a stimula anunțarea cazurilor de boală.

Fiecare DSVSAJ va avea obligația menținerii pe pagina de web a Planului Național de Contingență pentru ESB în forma personalizată (lanțul de comandă și rezervele de personal, materiale și echipamente) și va avea obligația transmiterii lui spre informare tuturor structurilor administrative deconcentrate ale CLCB județean.

CAPITOLUL XI: LABORATOARE

11.1 . Capacități de laborator

Examenele de laborator pentru ESB se realizează la laboratoarele județene de diagnostic, iar confirmarea are loc în cadrul Laboratorului Național de Referință din cadrul Institutului de Diagnostic și Sănătate Animală care este Laboratorul Național de Referință pentru ESB.

Laboratoarele de diagnostic, atât cele județene, cât și cele naționale de referință funcționează în condițiile recunoscute de securitate, în conformitate cu legislația Comisiei Europene.

Pe lângă activitatea de diagnostic, sarcinile laboratoarelor județene și a celor naționale de referință sunt:

- i. să elaboreze și să mențină planurile de contingență pentru laboratoare, pentru ESB;
- ii. să organizeze sesiuni de instruire pentru personalul din subordine pentru a prezenta noutățile privitoare la tehnicile de diagnostic;
- iii. să participe la testele de inter-comparare organizate între laboratoare pentru autoverificare a capacității analitice;
- iv. să-și acrediteze standardul și metodele de diagnostic, în conformitate cu cerințele legislative în vigoare.

Laboratoarele județene care efectuează teste de diagnostic pentru ESB este atașată, ca anexa, la N.S. 5495/29.09.2014.

C:\Documents and Settings\Blank User\C

11.2. Laboratorul Comunitar de Referință pentru ESB

Laboratorul Comunitar de Referință pentru ESB este Agenția pentru laboratoare veterinare, adresa Woodham Lane, New HawAddlestone, Surrey KT15 3NB, Regatul Unit.

PARTEA a II a
MANUALUL OPERAȚIONAL

Capitolul XII. Date generale privind natura bolii

Encefalopatiile spongiforme transmisibile (EST) sunt boli infecțioase neurodegenerative, produse de prioni, cu sfârșit letal atât la animale, cât și la om.

Animalele receptive la infecția prionică sunt reprezentate de rumegătoarele domestice de interes economic: bovine, ovine caprine; de rumegătoarele sălbatice: cerbul, elanul, capra sălbatică, diferite specii de antilope; de unele specii de feline: pisica domestică, pisica sălbatică, tigru, ghepardul, precum și de vizon. Sunt boli caracterizate histopatologic prin vacuolizări neuronale bilaterale, simetrice și modificări spongiforme ale neuropilului din substanța cenușie de la nivelul SNC (trunchi cerebral). Ele au fost semnalate în urmă cu peste 250 de ani și cauzate de un agent transmisibil (prion), a cărui natură biochimică rămâne neclară.

Aceste entități morbide au un caracter endemic în unele părți ale lumii. Australia și Noua Zeelandă continuă să se mențină libere de EST.

Encefalopatia spongiformă bovină (ESB) a fost diagnosticată pentru prima oară în lume prin examen histopatologic de către Wells și col. (1986).

Ca urmare a evoluției endemice a ESB, în Regatul Unit al Marii Britanii, a fost semnalată pentru prima oară o altă boală, de data aceasta la om, așa – numita *noua variantă a bolii Creutzfeldt-Jacob (nv-BCJ)*. Apariția acestei boli la om se pune pe seama agentului etiologic al ESB, fiind de altfel demonstrată științific legătura de cauzalitate dintre agentul ESB și nvBCJ.

Tot agentului ESB i se atribuie, de asemenea, apariția pentru prima oară în lume a unor noi boli la animale: *encefalopatia spongiformă felină* și *encefalopatia spongiformă a unghiatelor exotice*. În tabelele nr. 1, 2 și 3 sunt redată bolile prionice care au fost diagnosticate la animale și la om.

Este de notat că, la nivel mondial, aceste boli prionice au fost și sunt diagnosticate, mai mult sau mai puțin frecvent, având în vedere că apariția și evoluția lor diferă de la un continent la altul, sau de la o țară la alta.

Apariția ESB în Marea Britanie nu numai că a stat la baza declanșării de noi boli prionice la animale și om, dar a reprezentat de fapt un adevărat carusel de extindere a acestei boli în statele Europei continentale și în țările altor continente (Israel, Japonia, Canada s.a.), producând pagube economice uriașe și un risc de îmbolnăvire uman și animal fără precedent.

Deși în urma măsurilor severe aplicate incidența cazurilor de ESB a recunoscut în ultimii ani un real declin atât în Marea Britanie cât și în statele ESB-contaminate, apariția de noi forme de encefalopatie spongiformă bovină - așa numitele *forme atipice de ESB*, face ca această boală prionică să fie în continuare în atenția deosebită a oamenilor de știință din lumea întregă.

12.1. SURSE DE INFECTIE

Sursele principale de infecție sunt reprezentate de furajele de origine animală (făinuri de carne și oase, sânge, grăsimi), obținute din deșeuri și confiscate de abator, provenind de la animale sacrificate în stadii preclinice și/sau clinice de boală. De asemenea, animalele aparent sănătoase dar purtătoare a agentului Scrapiei constituie surse sigure de transmitere a bolii în efective, în special pe verticală de la mamă la făt.

Învelitorile și lichidele fetale pot constitui surse de contaminare a solului și utilităților din incinta exploatațiilor sau a pășunilor, atunci când fătările se produc pe pășune fără a fi aplicate măsuri de prevenire a transmiterii bolii pe aceste căi.

Rezistența agenților EST este deosebit de crescută la căldură, îngheț, raze ultraviolete, radiații ionizante, dezinfectante uzuale și alte produse chimice decontaminante. Aceștia rămân cu putere infectantă apreciabilă în sol chiar după 3 ani.

Perioada de incubație de la infecția primară până la apariția primelor semne de boală este aproape întotdeauna mai mare de un an și poate depăși uneori ciclul normal de viață. Majoritatea cazurilor apar la vârsta de 2 – 5 ani și semnele clinice apar numai dacă infecția afectează SNC.

12.2. SEMNE CLINICE

Poate fi suspectat de ESB orice animal viu, sacrificat sau mort care prezintă sau a prezentat tulburări neurologice sau de comportament sau o deteriorare progresivă a stării generale asociate cu o degradare a sistemului nervos central și pentru care informațiile adunate pe baza examinării clinice, a răspunsului la tratament, a examinării post-mortem sau a analizelor de laborator ante-mortem sau post-mortem nu permit stabilirea unui diagnostic alternativ.

Majoritatea vacilor cu ESB prezintă o dezvoltare graduală a semnelor pe o perioadă de câteva săptămâni, sau chiar luni, cu toate că unele animale pot prezenta o deteriorare rapidă a stării generale.

Majoritatea cazurilor de ESB prezintă cel puțin unul din următoarele semne:

- hipersensibilitate la atingere sau sunete,
- teama / nervozitate,
- slăbiciunea membrelor,

Unele din aceste semne pot fi prezente și în alte boli.

ESB poate apărea la orice animal, de obicei peste 24 de luni, care prezintă tulburări de comportament sau semne ale unei boli nervoase, când alte cauze nu pot fi identificate. Semnele usoare pot trece neobservate, dar stresul poate influența starea animalelor, în special înainte de fatare, după fatare sau în timpul transportului.

Semnele clinice posibile ale ESB sunt:

- modificarea comportamentului;
- teama sau nervozitate (neliniste);
- reacții repetate, exagerate la atingere sau sunete;
- slăbiciune a membrelor, în special a membrelor posterioare.
- refuză trecerea unor santuri sau printre garduri sau ieșirea/intrarea prin ușă sau mulșul;
- ocazional, agresivitate față de alte vaci sau oameni;
- lovește necontrolat cu picioarele când este mulșat;
- capul este ținut în jos, sfios.
- dificultăți în ridicare, evoluează către decubit;
- tremurături;
- scăderea greutatei corporale și a producției de lapte;
- lingere excesivă a nasului și salivatie abundentă.

De regulă, aspectele anatomopatologice macroscopice nu sunt evidente.

Pentru examenul anatomopatologic microscopic, în funcție de specia afectată, se examinează diferite zone ale sistemului nervos central. Tipologia leziunilor este identică la toate speciile, variind doar localizarea, frecvența și intensitatea diferitelor modificări histologice. Acestea se găsesc predominant în paleencefal și în primul rând în trunchiul cerebral și în măduvă.

Leziunea caracteristică este vacuolizarea spongiformă, de cele mai multe ori simetrică, a neuropilului substanței cenușii și prezența de vacuole în pericarioni. Acestea din urmă pot fi unice sau multiple, rotunde sau ovale, cu contur net și regulat de “bule de săpun”. Ele sunt optic vide, nu se colorează prin metodele specifice pentru lipide sau glicogen și dislocă spre periferie tigroidul și nucleul, care devine picnotic. Această leziune caracteristică poate fi însoțită de alte modificări degenerative ale neuronilor (lipofuscinoză, necroze solitare, neuronofagie), de astrocitoză, acumulări (plăci) amiloide și chiar mansonane perivasculare.

Prin microscopia electronică de transmisie poate fi evidențiată și vacuolizarea neuritelor.

În cazul suspiciunii ESB, deținătorii de animale din specia bovină sunt obligați să anunțe imediat medicul veterinar. Aceasta se aplică pentru bovinele aflate în îngrijirea dumneavoastră la ferma sau gospodărie, abatoare sau alte locuri.

Conform prevederilor art. 3 al Regulamentului nr. 999/2001, un animal suspectat de a fi infectat cu EST reprezintă un animal viu, sacrificat sau mort care prezintă sau a prezentat tulburări neurologice sau de comportament sau o deteriorare progresivă a stării generale, asociată cu o degradare a sistemului nervos central și pentru care informațiile adunate pe baza examinării clinice, a răspunsului la tratament, a examinării post-mortem sau a analizelor de laborator ante-mortem sau post-mortem nu permit stabilirea unui diagnostic alternativ. Encefalopatiile spongiforme bovine (ESB) sunt suspectate la bovinele care au prezentat un rezultat pozitiv la analiza rapidă pentru ESB.

Orice bovină cu semne nervoase sau cu tulburări de comportament, bovine suspecte de alte boli cu simptomatologie nervoasă decât ESB (rabie, listerioză, cenuroză, etc), bovine care prezintă semne nervoase datorită unei intoxicații (intoxicație cu Pb), bovine cu semne de insolajie, bovine moarte care au prezentat anterior simptome nervoase la care cauza morții nu a fost identificată, bovine cu tulburări locomotorii/fracturi sau cu paraplegii postpartum. De asemenea, se consideră ca suspecte de ESB, bovinele sacrificate sau din oricare altă categorie țintă, cu rezultat pozitiv la testul rapid efectuat în conformitate cu procedurile stabilite de LNR-EST).

Orice persoană care deține sau efectuează un control asupra unei bovine care prezintă semne ce pot fi atribuite unei îmbolnăviri trebuie să anunțe medicul veterinar de liberă practică împuternicit și să o rețină în exploatație pentru a fi examinată de medicul veterinar.

În mod similar, într-un abator medicul veterinar oficial care examinează antemortem un animalul suspect de ESB trebuie să anunțe DSVSA județeană și să rețină animalul sau părțile corpului până ce se autorizează distrugerea sau se ridică restricțiile.

Capitolul 13. Supravegherea bolii în perioada de liniște epidemiologică

Supravegherea, controlul și monitorizarea efectivelor de rumegătoare pentru EST face obiectul „Programului acțiunilor de supraveghere, prevenire și control al bolilor la animale, al celor transmisibile de la animale la om, protecția animalelor și protecția mediului” care se elaborează anual de Autoritatea

Nationala Sanitara Veterinara si pentru Siguranta Alimentelor; acest program se suplimenteaza, ori de cate ori este cazul, cu analize epidemiologice si de risc.

In elaborarea programelor, Autoritatea competenta are in vedere atat reprezentativitatea probelor pentru fiecare judet, cat si selectivitatea probelor in ceea ce priveste specia, varsta, rasa, tipul productiv etc.

Anual se programeaza un numar minim de probe care se analizeaza pentru EST in raport cu numarul estimativ de animale care este prevazut a se sacrifica in anul respectiv si tinind cont de numarul total de probe examinate pentru EST din anii anteriori.

In conformitate cu prevederile Regulamentului 999/2001, Romania este obligata sa testeze prin examene de laborator toate bovinele sacrificate pentru consum uman, pe probe de creier recoltate de la acestea. Aceste probe trebuie colectate din abatoare.

Acelasi regulament prevede ca Romania este obligata sa testeze prin examene de laborator toate bovinele moarte sau suspecte in varsta de peste 18 luni pe probe de creier recoltate de la acestea. Aceste probe trebuie colectate direct din ferma sau gospodariile populatiei.

Este INTERZISA prin lege sacrificarea bovinelor in ferme/gospodarii, acest lucru se poate face la abatoarele autorizate sanitare-veterinar, cu exceptia situatiilor de urgenta, cauzate de diferite incidente. Doar in situatii de urgenta, animalul este sacrificat la ferma, sub supravegherea medicului veterinar si transmis imediat la abator in vederea eliminarii materialului de risc si recoltarii de probe de laborator pentru testarea pentru EST

Materialul de risc este reprezentat de: craniu, intelegand encefalul si ochii precum si maduva spinarii de la bovine in varsta de peste 12 luni, coloana vertebrala, intelegand creasta sacrala mediană si aripile sacrumului, precum si ganglionii de la bovine in varsta de peste 30 luni, amigdalele, intestinele si mezenterul. Materialul de risc trebuie eliminate si distrus prin incinerare.

Prin ORDINUL Presedintelui ANSVSA nr. 42/2005, administrarea proteinelor animale procesate in hrana animalelor de ferma este interzisă.

13.1.Grupele de bovine țintă în ESB

Bovine sănătoase clinic sacrificate pentru consum uman (în vârstă de peste 30 luni)

Bovine cu semne clinice la inspecția antemortem (în vârstă de peste 24 luni)

Bovine sacrificate în regim de urgență (în vârstă de peste 24 luni)

Bovine moarte (în vârstă de peste 24 luni)

Bovine suspecte de encefalopatie spongiformă bovină (în vârstă de peste 24 luni)

- 1). bovine clinic sănătoase, care se sacrifică în regim de tăiere normală; bovine care se sacrifică în scop de diagnostic pentru diverse boli (tuberculoză, leucoză enzootică bovină ș.a.);
- 2). bovine identificate, de medicul oficial în abator la inspecția ante-mortem, cu semne clinice de boală indiferent de natura bolii (boli infecțioase, medicale etc.)
- 3). bovine care se sacrifică în regim de urgență în baza diagnosticului clinic prezentat de medical de circumscripție sau medicul de fermă abilitat
- 4). bovine moarte în ferme, gospodăriile populației, pe pășune, în timpul transportului, în abator, sau în cazul unor accidente indiferent de natura acestora
- 5). bovine vii, sacrificate sau moarte care au prezentat semne clinice nervoase ,

modificări de comportament și care în perioada de 15 zile de observație clinică (conform fișei de observație clinică) nu au răspuns la tratamentul aplicat, evoluția bolii înrăutățindu-se progresiv;

bovine la care rezultatul testului rapid a fost pozitiv sau inconcluziv

- 6). Bovine ucise ca urmare a aplicării măsurilor de eradicare a encefalopatiei spongiforme bovine, consecutive notificării la nivel național și internațional a bolii în baza buletinului oficial emis de I.D.S.A, L.N.R.-EST

Capitolul 14. Sistemul de monitorizare în vederea prevenirii EST

Fiecare stat membru întocmește un program anual de monitorizare a EST, bazat pe o supraveghere activă și pasivă, în conformitate cu anexa a Reg. EU 1099/2001. Programul respectiv include o procedură de depistare care folosește teste rapide, în cazul în care această procedură este disponibilă pentru speciile de animale în cauză.

Testele rapide sunt aprobate în acest scop în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 24 alineatul (3) și enumerate în lista din anexa X a sus-numitului regulament.

(1a) Programul anual de monitorizare prevăzut la alineatul (1) se referă cel puțin la următoarele grupe:

(a) toate bovinele cu vârsta de peste 24 de luni trimise spre abatorizare de urgență sau care prezintă semne de boală la inspecțiile ante mortem,

(b) toate bovinele cu vârsta de peste 30 de luni abatorizate în condiții normale pentru consumul uman,

(c) toate bovinele cu vârsta de peste 24 de luni, care nu sunt abatorizate pentru consumul uman, care au murit sau au fost omorâte în exploatație, în timpul transportului sau într-un abator (animale moarte).

Statele membre pot decide să deroge de la dispoziția prevăzută la litera (c) în zonele îndepărtate, unde densitatea animalelor este redusă și unde nu se asigură nici o colectare a animalelor moarte. Statele membre care recurg la această derogare informează Comisia și transmit o listă a zonelor în cauză, însoțită de o justificare a derogării. Derogarea nu poate cuprinde mai mult de 10 % din populația bovină a unui stat membru.

(1b) După consultarea comitetului științific corespunzător, vârsta stabilită la alineatul (1a) literele (a) și (c) poate fi adaptată în funcție de progresele științifice realizate, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 24 alineatul (3).

La cererea unui stat membru care poate demonstra îmbunătățirea situației epidemiologice din țară și în funcție de anumite criterii care se stabilesc în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 24 alineatul (3), se pot revizui programele anuale de monitorizare referitoare la țara respectivă.

Statul membru în cauză furnizează dovada capacității sale de a stabili eficacitatea măsurilor aplicate și de a asigura protecția sănătății oamenilor și a sănătății animale, pe baza unei analize detaliate a riscului. Statul membru demonstrează, în special:

(a) o prevalență a ESB în scădere evidentă sau redusă și stabilă, pe baza celor mai recente rezultate de depistare;

(b) că a pus în aplicare și în executare, de cel puțin șase ani, un program complet de depistare a ESB (legislație comunitară privind trasabilitatea și identificarea animalelor vii și supravegherea ESB);

(c) că a pus în aplicare și în executare, de cel puțin șase ani, legislația comunitară privind interdicția totală în ceea ce privește alimentația animalelor de crescătorie.

(2) Fiecare stat membru informează Comisia și celelalte state membre din cadrul Comitetului veterinar permanent cu privire la apariția formelor de EST, altele decât ESB.

(3) Toate investigațiile oficiale și examenele de laborator se înregistrează în conformitate cu dispozițiile anexei III capitolul B.

(4) Statele membre înaintează Comisiei un raport anual care să cuprindă cel puțin informațiile prevăzute în anexa III capitolul B partea I. Raportul pentru fiecare an calendaristic este înaintat până cel târziu la data de 31 martie a anului următor. În termen de trei luni de la primirea rapoartelor respective, Comisia înaintează Comitetului veterinar permanent un rezumat al rapoartelor naționale care să cuprindă cel puțin informațiile prevăzute în anexa III capitolul B partea a II-a.

Capitolul 15. Diagnosticul bolii

15.1. Teste de diagnostic

Laboratoarele de morfopatologie din cadrul LSVSA județene efectuează teste rapide pe probele prelevate de la animale suspecte de ESB sau trimite direct probele prelevate de la animale suspecte de ESB la LNR –EST în vederea efectuării testelor rapide și testelor de confirmare pentru supravegherea bovinelor suspecte de ESB; în termen de maximum 7 zile de la efectuarea testelor rapide, eliberează buletinul de analiză oficial pentru animalele testate.

Testele rapide pentru EST care se aplică în România sunt:

- TeSeE Bio-Rad
- Idexx TSE
- Prionics Check Western
- Prionics PrioSTRIP

Laboratorul Național de Referință EST din cadrul IDSA efectuează pe animale suspecte de ESB teste rapide, și teste de confirmare pentru supravegherea EST; emite în termen de maxim 7 zile de la efectuarea testelor, buletinul de analiză oficial pentru animalele testate.

Testele de confirmare a EST care se aplică în LNR-EST din România sunt:

- metoda histologică de colorare HE
- metoda imunohistochimică de confirmare a EST (kit Pullman)
- testul de confirmare TeSeE Western Blot Bio-Rad

Lista laboratoarelor de morfopatologie care efectuează teste rapide pentru EST este cuprinsă în planul de contingență.

15.2. Recoltarea probelor, ambalarea, etichetarea

Prelevarea probelor și transportul eșantioanelor la laborator se face conform Ord. Nr. 25/2008, Anexa – “NORMA SANITARĂ VETERINARĂ privind metodologia de prelevare, prelucrare primară, ambalare și transport al probelor destinate examenelor de laborator în domeniul sănătății animalelor”.

15.2.1. Probe destinate examinării pentru encefalopatiile spongiforme transmisibile ale animalelor

(A) Probe de creier în stare proaspătă

1. Aspecte procedurale

a) Pentru prelevarea, prelucrarea primară, ambalarea și etichetarea probelor de creier în stare proaspătă se folosesc truse speciale de prelevare. Locul specific de prelevare de probe îl constituie trunchiul cerebral.

b) Prelevarea selectivă a segmentelor de trunchi cerebral din creierul rumeătoarelor mari și mici, inclusiv al celor sălbatice, aflate în stare de libertate sau în captivitate, în vederea efectuării testelor de diagnostic pentru encefalopatiile spongiforme transmisibile ale animalelor, se realizează prin tehnica foramen magnum sau prin prelevarea integrală a creierului.

2. Aspecte tehnice

Etichetarea, ambalarea și expedierea probelor de trunchi cerebral prelevate în laborator se realizează astfel:

a) fragmentele de trunchi cerebral prelevate se introduc într-un recipient din plastic, după care se închide capacul recipientului;

b) recipientul se etichetează corespunzător, trusele sunt însoțite de etichete autocolante, precizându-se: data tăierii, numărul din registrul de tăiere, numărul de identificare a animalului respectiv, numărul carcasei, în cazul tăierilor realizate în abatoarele autorizate;

c) recipientul etichetat se introduce în punga din plastic a trusei, care se închide etanș;

d) probele astfel etichetate și ambalate se introduc într-un container etanș, corespunzător ca volum, care asigură pe durata transportului o temperatură de refrigerare cuprinsă între 2-8°C. Containerul se transportă în cel mai scurt timp posibil la laboratorul sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor județean, respectiv al municipiului București, sau la laboratorul de diagnostic de profil din cadrul Institutului de Diagnostic și Sănătate Animală, iar, ulterior, în caz de suspiciune, pentru expertiză sau pentru soluționarea unor diferende, probele se trimit la Laboratorul Național de Referință pentru Encefalopatiile Spongiforme ale Animalelor din cadrul Institutului de Diagnostic și Sănătate Animală;

e) documentele sanitar-veterinare care însoțesc probele de creier prelevate pentru diagnosticul encefalopatiilor spongiforme transmisibile ale animalelor sunt următoarele:

f) nota de însoțire oficială, în conformitate cu prevederile legislației sanitar-veterinare în vigoare (anexa 9);

g) tabelul cu probele de creier trimise, completat de medicul veterinar oficial abilitat pentru prelevarea, prelucrarea primară, ambalarea și expedierea probelor de creier la laborator).

(B) Probe de creier sub formă de omogenat

1. Probele de creier sub formă de omogenat se etichetează pentru a se cunoaște datele de individualizare și identitate a probei și se introduc în punga de plastic a trusei, care se închide etanș. Punga se introduce într-un container etanș, corespunzător ca volum, și care asigură o temperatură scăzută pe toată durata

transportului, fiind necesar un contact permanent cu gheață. Dacă este posibil, se pot utiliza congelatoare portabile.

2. Containerul se transportă în cel mai scurt timp posibil la laboratorul sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor județean, respectiv al municipiului București, sau la laboratorul de diagnostic de profil din cadrul Institutului de Diagnostic și Sănătate Animală, iar, ulterior, în caz de suspiciune, pentru expertiză sau pentru soluționarea unor diferende, probele se trimit la Laboratorul Național de Referință pentru Encefalopatiile Spongiforme ale Animalelor din cadrul Institutului de Diagnostic și Sănătate Animală.

3. Documentele sanitare veterinare care însoțesc probele sunt cele prevăzute la punctul anterior.

(C) Probe pentru examen histologic

1. Probele pentru examenul morfopatologic, inclusiv pentru aplicarea metodelor citohistologice, histochimice și imunohistochimice, pot fi:

a) cadavre ale unor specii de animale de talie mijlocie și mică ori porțiuni sau țesuturi prelevate de la cadavre de astfel de animale, proaspete sau refrigerate și ambalate corespunzător;

b) secțiuni histologice sub formă de preparate histologice fixate, colorate/necolorate, țesuturi incluse în blocuri de parafină, ambalate corespunzător, astfel încât să se asigure integritatea preparatelor/blocurilor de parafină.

2. Documentele sanitare veterinare de însoțire a probelor sunt cele menționate anterior.

(D) Probe pentru examen necropsie.

1. Probele pentru efectuarea examenului necropsie sunt reprezentate de cadavre, porțiuni de cadavre, organe sau țesuturi, în stare proaspătă ori refrigerată.

2. Documentele sanitare veterinare de însoțire a probelor sunt cele menționate anterior.

(E) Probe pentru expertiză medico-legală

1. Probele destinate expertizei medico-legale veterinare pentru encefalopatiile spongiforme transmisibile ale animalelor sunt reprezentate de cadavre sau porțiuni de cadavre și trebuie să fie sigilate.

15.2.1.1. Proceduri și criterii generale pentru colectarea și transportul probelor

Probele se prelevează de la diferite grupe țintă de bovine, ovine, caprine și cervidee semnificative pentru EST. Operațiunea în sine necesită a fi realizată cu profesionalitate, astfel încât probele să fie reprezentative scopului și să ofere maximum de informație, indiferent de ce metodă urmează a fi utilizată în continuare.

Probele de creier trebuie să fie prelevate imediat după sacrificare și, în cel mai scurt timp posibil după moarte / eutanasiere, pentru reușita deplină a detectării PrP specifice ESB.

Atunci când este selectat unul din testele rapide ca fiind prima metodă de testare, trebuie avut grijă să se asigure ca prelevarea și pre-procesarea țesutului pentru acest tip de test să nu compromită eficiența aplicării ulterioare a metodelor histopatologice și imunohistochimice, acordându-se o atenție deosebită trunchiului cerebral, a zonei obexului.

În cazul aplicării testelor rapide, a unor teste de confirmare eşantionarea probelor se va realiza conform cerințelor fiecărei metode în parte, în funcție de recomandările din instrucțiunile de folosire a kit-ului de diagnostic respectiv.

Până la pre-procesare / testare, proba de creier trebuie să fie păstrată la temperatura de refrigerare, cu precauțiunea de a nu fi înghețate pentru a fi prevenite astfel apariția unor modificări artefactuale care ar putea compromite identificarea localizărilor lezionale țintă patognomonice. În nici un caz probele de creier nu se păstrează la temperatura de congelare, modificările instalate datorită acestor temperaturi joase compromițând definitiv țesutul pentru cercetări histopatologice.

Pentru aplicarea metodelor histopatologice/ imunohistochimice se va utiliza ca lichid fixator soluția de 10% formol salin, timpul de fixare fiind de cca 2 – 5 zile. Celelalte părți ale creierului fixate de formol pot fi folosite pentru diagnosticul diferențial histopatologic după încheierea fixării standard de 2 săptămâni.

Așa cum este precizat și în Manualul OIE, “dacă creierul este folosit pentru examinarea histopatologică, trebuie plasat în aproximativ 4 – 6 litri de formol fixator 10%, care trebuie schimbat de două ori pe săptămână. După fixare timp de 2 săptămâni, creierul este tăiat în secțiuni coronale. Timpul de fixare poate fi scurtat prin tăierea unei tulpini proaspete de creier în secțiuni coronale mai mici, lăsând intacte zonele importante din punct de vedere diagnostic, la obex, pedunculii cerebrali și coliculii rostrali. Dacă rezultatele nu sunt concludente din cauza leziunilor minime, sau materialul nu poate fi interpretat din punct de vedere histologic, conducând la autoliză sau deteriorare, este necesar să se efectueze teste suplimentare care să includă imunohistochimia (IHC) sau immunoblotting-ul.”

A. Metode de prelevare a creierului integral

Metoda de craniotomie prin decalotare pentru prelevarea a creierului integral de la bovine

Se fixează capul într-un dispozitiv tip menghină în poziție occipitală sau mandibulară;

Se îndepărtează pielea capului și masele musculare (m. temporali, m. occipitali);

Pentru decalotare se practică secțiunile:

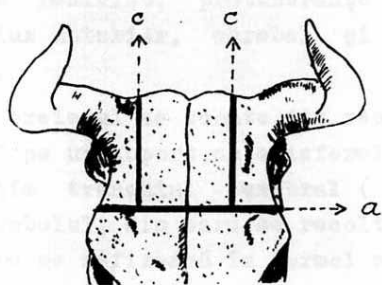

Fig. 1. Schița secțiunilor creierului de taurină
efectuate în vederea decalotării
a - secțiune anterioară c - secțiune laterală

- o secțiune în partea anterioară a craniului, în sens transversal, având drept reper zonă imediat caudală a proceselor orbitale ale osului frontal;
- o secțiune în partea posterioară, tot în sens transversal, în fața protuberanței occipitale externe;
- două secțiuni laterale, paralele, distanțate una de alta la circa 10 – 12 cm (una pe partea stângă, alta pe partea dreaptă), în sens caudal și perpendicular față de creasta intercornuală, până la gaura occipitală; aceste ultime 2 secțiuni unesc secțiunile a și b.

Se desprinde calota de arahnoidă dinspre partea anterioară spre partea posterioară până în zona occipitală secționându-se aderențele durei mater;

Dacă mobilizarea calotei este dificilă atunci se intervine cu dalta și ciocanul din trusa de necropsie.

Se secționează meningele în sens cranio-caudal în dreptul liniei mediane; apoi se practică alte 2 secțiuni ale meningelui astfel: o secțiune în stânga, perpendiculară pe linia mediană în dreptul mijlocului secțiunii cranio-caudale practicate anterior și, o secțiune în dreapta de asemenea perpendiculară pe linia mediană și tot în dreptul mijlocului secțiunii cranio-caudale.

Se secționează cu foarfecele nervii optici, tractând ușor creierul în sens cranio-caudal cu ajutorul a 2 degete introduse sub lobii frontali și bulbii olfactivi;

Continuându-se tractarea ușoară în sens cranio-caudal al creierului, se secționează: tija hipofizei, originile nervilor cranieni și, desigur, extremitatea caudală a bulbului rahidian.

După operațiunile de mai sus, se extrage creierul din cavitatea craniană în întregime.

Creierul, astfel prelevat, se imersează cu emisferele cerebrale în jos, pe un strat subțire de vată într-un recipient cu formol salin în vederea fixării. Este de preferat ca recipientul să fie de culoare închisă și acoperit

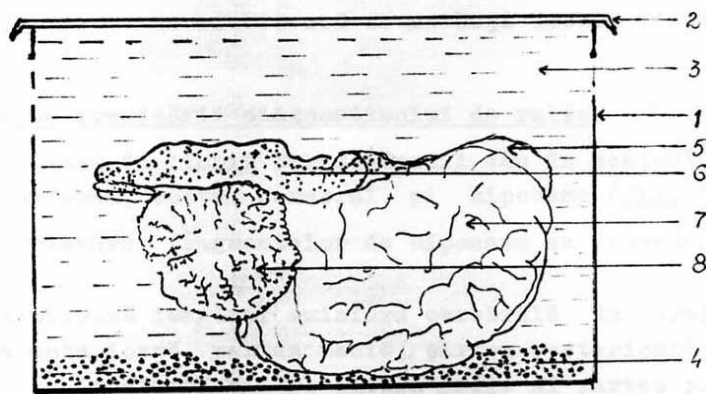

Fig. 2. Fixarea creierului de taurină în formol salin 10 %.
1 - recipient din material plastic; 2 - capacul recipientului;
3 - lichid fixator: formol salin 10 %; 4 - vată; 5 - bulb olfactiv
6 - trunchi cerebral; 7 - emisferă cerebrală; 8 - cerebel

Metoda craniotomiei sagitale de prelevare a creierului integral de la rumegătoare mici și cervidee

:

Prin craniotomia transversală se secționează partea ventrală și respectiv partea dorsală a craniului de-a lungul unei linii mediane imaginare.

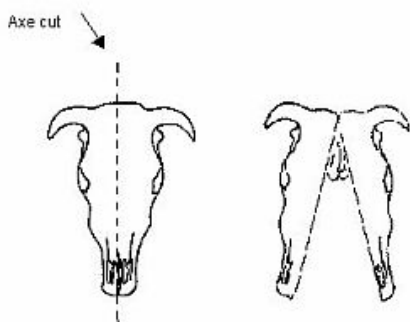

Fig. 3. Secționarea dorsală sagitală a craniului

În urma aplicării acestor secționări, cele 2 jumătăți obținute se îndepărtează una de cealaltă în sens antero-caudal, așa cum se procedează în fig. 3.. În prealabil, se îndepărtează pielea și țesuturile subiacente până la suprafețele osoase

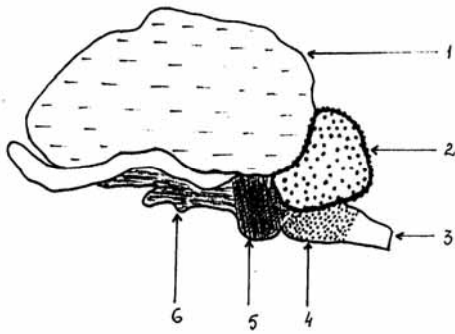
Cu ajutorul unui cuțit se secționează toate țesuturile moi ce ar împiedica separarea creierului.

Apoi, cu un cuțit / foarfecă din trusa de necropsie se secționează rădăcinile nervilor și dura mater, până ce encefalul poate fi extras din cutia craniană.

După recoltarea creierului integral prin una din tehnicile 6.3.1. sau 6.3.2. prezentate în funcție de direcționarea probelor de creier către boli prionice, rabie sau alte neuropatii, se pot face prelevări selective de fragmente de creier astfel:

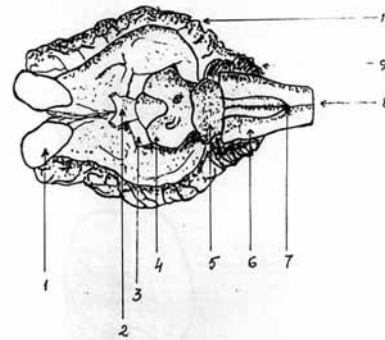
În vederea precizării diagnosticului de EST:

- Se recoltează în lichid fixator special - formol salin 10%, fragmente de bulb rahidian, protuberanță anulară, mezencefal cu zona de culliculus anterior, cerebel și cortex cerebral.

Schița feței laterale a creierului de taurină

emisfera cerebrală
cerebel
maduva rahidiană
bulb rahidian
protuberanța anulară
mezencefal

Schița feței ventrale a creierului de taurină

bulb olfactiv
chiasma optică
tract optic
peduncul cerebral
puntea
bulb rahidian
obex
maduva rahidiană
cerebel
emisferă cerebrală

Fig. 4. Schița feței laterale și ventrale a creierului, cu identificarea zonelor anatomice de interes pentru prelevarea selectivă a probelor necesare procesărilor specifice de laborator

Eșantionarea probelor de creier

1. Eșantionarea probei de creier pentru diagnosticul EST:

- creierul, după fixare, se scoate din recipientul cu formol salin și se așază pe un suport, cu emisferele cerebrale în jos, pentru a se evidenția trunchiul cerebral.

Se detașează cerebelul, din care se recoltează 1-3 fragmente de țesut, care se fixează în formol salin proaspăt.

Se detașează trunchiul cerebral și se practică o primă secțiune la nivelul obexului și alte 2-3 secțiuni în continuare, în sens cranial, astfel încât și din bulbul rahidian vom deține 2-3 fragmente de țesut, care de asemenea vor fi refixate.

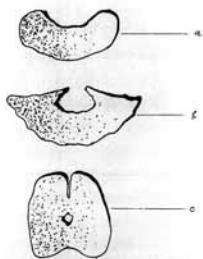

Fig. 5. Fragmentele de țesut din creierul de taurină care se prelevează pentru diagnosticul ESB.
a - bulb rahidian b - protuberanța anulară

- se prelevează apoi fragmente de protuberanță anulară și fragmente de mezencefal, de aceeași manieră ca și la bulb;
- se recoltează de asemenea și fragmente de cortex cerebral și cerebel;
- refixarea se efectuează în același tip de lichid fixator.

2. Eșantionarea probei de creier pentru diagnosticul diferențial față de rabie :

- Se recoltează în formol salin 10% sau, în lichid Dubosq-Brasil ,sau în acetonă fragmente de cerebel, cortex cerebral și hipocamp.

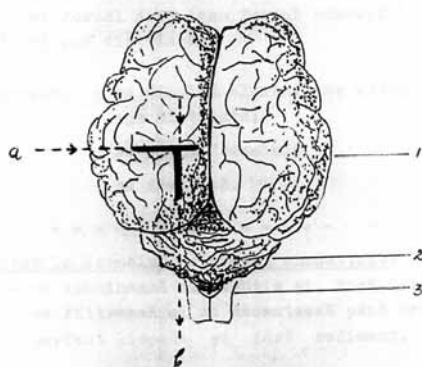

Fig. 6. Schiță privind secțiunile care se practică pentru prelevarea hipocampului. a) secțiune lateral-mediană
b) secțiune în sens antero-posterior, perpendiculară pe prima secțiune
1 -cortex cerebral; 2 - cerebel; 3 - bulb rahidian

Pentru prelevarea fragmentelor de hipocamp se procedează astfel:

- se delimitează imaginar emisfera cerebrală în trei părți: partea anterioară, partea medie și partea posterioară;
- la limita imaginară dintre partea medie și partea posterioară se practică o secțiune transversală în sens lateral- median;
- se face apoi o secțiune în partea posterioară, în sens perpendicular pe prima secțiune;
- se îndepărtează ușor marginile țesutului secționat astfel(se corectează eventual lipsa de profunzime a secțiunilor), evidențiindu-se hipocampul pe planșeul ventriculului III.

Puncte critice ale metodelor de prelevare a creierului integral:

- Secționarea prea adâncă în oasele din jurul encefalului, în special a părții osoase din partea ventrală poate afecta trunchiul cerebral.
- Insuficienta secționare a oaselor din jurul encefalului, în special a celor ventrale, face dificilă separarea craniului.

- Separarea prea rapidă a celor 2 părți a capului poate conduce la dislocări nedorite a unor porțiuni mai mari sau mai mici de creier.

B. Tehnica de prelevare a trunchiului cerebral prin foramen magnum

Această tehnică de prelevare a creierului se efectuează în mod obișnuit în abatoare, în cazul bovinelor sacrificate în regim de tăiere normală, fiind operativă și ușor de aplicat. Se uzitează în acest scop o trusă de unică folosință, formată din spatulă din plastic, recipient din plastic, două perechi de mănuși de protecție și două pungă din plastic.

Fig. 7. Poziționarea capului în vederea prelevării trunchiului cerebral.

Prin această metodă, se abordează *foramen magnum* cu ajutorul unei spatule speciale, obținându-se trunchiul cerebral sau numai un segment de trunchi cerebral, probe suficiente pentru obținerea țesuturilor “țintă” din SNC în vederea efectuării investigațiilor cito-histologice, imunochimice, imunohistochimice-după caz- pentru diagnosticul EST.

De altfel, tehnica foramen magnum se pretează pentru prelevarea selectivă a segmentelor de trunchi cerebral și din creierul rumegătoarelor mici, inclusiv a celor sălbatice în stare de libertate și / sau captivitate în vederea aplicării testelor de diagnostic pentru encefalopatiile spongiforme transmisibile.

Se poate folosi o masă, caz în care capul se poziționează cu partea dorsală pe suprafața mesei de lucru, astfel încât gaura occipitală să fie îndreptată spre operator;

Fig. 8. Poziționarea capului în raport cu operatorul

Se separă bulbul rahidian și măduva cervicală (care proemină din gaura occipitală) de dura mater, prin secționarea cu o foarfecă a nervilor cranieni; prin această operațiune se va putea vizualiza partea caudală a trunchiului cerebral care devine liberă în foramen magnum;

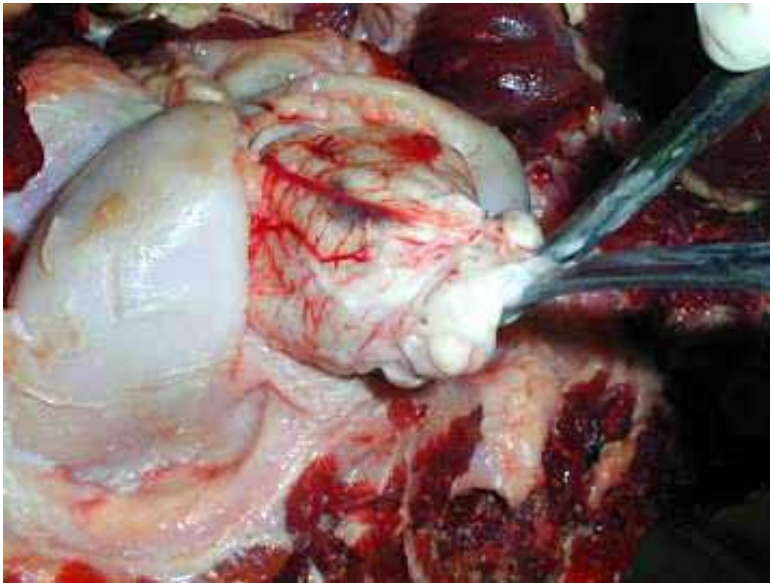

Fig. 9. Extragerea trunchiului cerebral din gaura occipitală

Fig. 10. Trunchiul cerebral prelevat, cu evidențierea clară a zonei obexului.

Se introduce spatula între planșeul osos al găurii occipitale și partea liberă a trunchiului cerebral; se direcționează spatula în sens cranial și cranio-ventral pe o distanță de cca. 4-7 cm lungime și, prin câteva mișcări de lateralitate și în jos se secționează trunchiul cerebral, inclusiv regiunea obexului; . Se retrage ușor spatula și, odată cu aceasta, și fragmentul de trunchi cerebral recoltat.

Fragmentul de trunchi cerebral astfel prelevat se introduce în recipientul din plastic și se înșurubează capacul recipientului;

Etichetarea, ambalarea și expedierea probelor de bulb recoltate

Recipientul se etichetează corespunzător (trusele sunt însoțite de etichete autocolante), precizându-se:

- data sacrificării;
- nr. din registrul de tăiere;
- nr. de identificare al animalului respectiv;
- nr. carcasei(în cazul sacrificărilor realizate în abatoarele autorizate);

Recipientul etichetat se introduce în punga din plastic a trusei care se închide etanș.

Toate probele astfel etichetate și ambalate se introduc într-un container etanș, corespunzător ca volum care să asigure temperatura de 2-4⁰C și se transportă în cel mai scurt timp posibil la laborator împreună cu documentele însoțitoare.

Fig. 11. Introducerea trunchiului cerebral în recipientul destinat.

Recipientul se etichetează corespunzător (trusele sunt însoțite de etichete autocolante), precizându-se:

- data sacrificării;
- nr. din registrul de tăiere;
- nr. de identificare al animalului respectiv;
- nr. carcasei(în cazul sacrificărilor realizate în abatoarele autorizate);

Recipientul etichetat se introduce în punga din plastic a trusei care se închide etanș.

Toate probele astfel etichetate și ambalate se introduc într-un container etanș, corespunzător ca volum care să asigure temperatura de 2-4⁰C și se transportă în cel mai scurt timp posibil la laborator împreună cu documentele însoțitoare).

Eșantionarea probelor de trunchi cerebral

Puncte critice în aplicarea metodei de prelevare a trunchiului cerebral prin foramen magnum

- poziționarea incorectă a capului pe masa de lucru, caz în care raportul de acționare al instrumentului de prelevare se modifică față de reperele anatomice precizate;
- detașarea incompletă a trunchiului cerebral în raport cu suprafața osoasă a conductului occipital, caz în care se impune tunelizarea digitală a acestuia;
- poziționarea incorectă a spatulei în spațiul conductului occipital, care se poate solda cu obținerea unor probe incomplete sau chiar cu compromiterea recoltării segmentelor necesare.

C. Metoda de prelevare a probelor pentru determinarea gradului de contaminare a cărnii de bovine cu material de risc specific

Se face în baza Notei de serviciu a ANSVSA nr. 1357/8.06.2006.

Prelevarea de probe în vederea efectuării testului de detecție a țesutului nervos provenit din sistemul nervos central (SNC), considerat material specific de risc, se efectuează în baza Regulamentului CE 1139/2003, în abatoarele în care se valorifică pentru consum public masele musculare din regiunea capului, având în vedere că noua variantă a bolii Creutzfeldt-Jacobs nu reprezintă altceva decât expresia trnsmiterii ESB la om.

Detectarea prezenței țesutului nervos la valorile pozitive stabilite prin test, va conduce la întreruperea activității tehnologice de valorificare a cărnii din regiunea capului.

În vederea monitorizării și detecției potențialelor contaminări a cărnii cu materialul de risc specific, reprezentat de țesutul nervos provenit din sistemul nervos central (creier și măduvă rahidiană) pentru fiecare abator agreat pentru sacrificări de bovine se va întocmi de **medicul epidemiolog cu responsabilitate pentru EST din DSVSA județeană**, un **plan de prelevare al probelor** care cuprinde:

1. Felul și nr. de probe care se prelevează lunar din abator;
2. Locul de prelevare al probelor;
3. Lista nominală a medicilor veterinari oficiali din abator desemnați pentru a efectua prelevarea
4. Data stabilită pentru prelevarea lunară a probelor în vederea trimerii acestora în mod grupat la laborator;
5. Data controlului lunar efectuat de medicul veterinar epidemiolog EST în fiecare abator în vederea supervizării activității tehnice de prelevare a probelor inclusiv în ceea ce privește analiza corelării nr. de bovine tăiate / nr. probe prelevate.

Întocmirea planului de recoltare va avea în vedere un minim de probe în relație cu numărul de bovine sacrificate, conform tabelului de mai jos.

Tabel nr. 1

Numărul de probe recoltate: în raport de numărul de bovine sacrificate*

<i>Nr. crt.</i>	<i>Nr. bovine în vârstă de peste 12 luni sacrificate lunar</i>	<i>Nr. probe care se prelevează</i>
1	0-100	1
2	100-200	2
3	200-500	3
4	500-1000	5
5	peste 1000	5+ n (n = 2, pentru fiecare 1000 de animale sacrificate în plus; exemplu: la 2000 bovine sacrificate se vor preleva 7 probe (5+2), la 3000 de bovine sacrificate se vor preleva 9 probe (5+4))

* -numărul de probe care se recoltează se poate modifica de ANSVSA, având drept criterii: periodicitatea, dacă abatorul respectiv este agreat pentru export, reglementările UE, EFSA etc.

Scopul acestui plan de recoltare a probelor este acela de monitorizare a potențialelor contaminări a cărnii cu material de risc specific detectat prin examen de laborator, caz în care se poate verifica și dacă măsurile privind reducerea contaminării, sunt aplicate corespunzător.

Condiții în care se efectuează recoltarea cărnii de pe cap

Fig. 12. Aspect din sala de tăiere de bovine

Existența unui spațiu special amenajat și destinat acestui scop;

Spațiul destinat operațiunii de recoltare a cărnii să fie separat fizic de orice alte părți ale liniei tehnologice de tăiere;

Prealabil îndepărtării capetelor de pe conveyer sau din cârlige, orificiul frontal realizat consecutiv asamării prin împușcare;

În toate cazurile când se recoltează proba de trunchi cerebral în vederea efectuării testelor de laborator pentru ESB, *foramen magnum* se va sigila imediat după prelevare cu un dop solid, impermeabil;

Nu se vor preleva probe de pe capetele compromise tehnologic:

- capete ale căror ochi lipsesc ca urmare a unor erori tehnologice,
- capete ale căror ochi sunt deteriorați (înțepați, secționati, incizați, enucleați, sau care care, modificați într-o formă sau alta pot determina contaminarea cărnii capului cu țesut ce provine din SNC;
- capete la care orificiul frontal produs prin împușcare și/sau foramen magnum au fost sigilate necorespunzător sau sunt lipsă

Respectarea întocmai a regulilor de igienă cu aplicarea întocmai a condițiilor de lucru specifice pentru a se preveni contaminarea cărnii de pe cap în timpul recoltării

Fig. 13. Desprinderea capului de trunchi în vederea Efectuării expertizei și prelevării probei.

În vederea detecției țesutului provenit din sistemul nervos central se prelevează:

- Probe pentru mase musculare de interes (m.maseteri) - în mod obligatoriu;
- Probe pentru suprafețe tehnologice - la solicitarea abatorului;

Modul de recoltare al probelor

Se identifică zona de prelevare (de exemplu zona mușchilor maseteri) care se suspectează a fi contaminată cu țesutul SNC (preferabil după efectuarea expertizei capului)

Fig.14 . Regiunea mușchilor maseteri de unde se prelevează probe pentru detecția materialului de risc specific ESB (țesut nervos din sistemul nervos central)

- b) Se aplică șablonul (șablon din plastic de formă patrulateră cu decupaj interior cu dimensiunea de 10/10 cm) în zona selectată pentru delimitarea dimensională a aceste zone;
- c) Se umectează tamponul în apă distilată;
- d) Tamponul astfel umectat se aplică viguros pe suprafața musculară / suprafața tehnologică delimitată de spațiul intern lăsat liber de șablon;
- e) Tamponarea se realizează prin mișcări de frecare inițial orizontale, apoi oblice și în final verticale;

f) Tamponul cu proba astfel prelevată se reintroduce în tub, în acest stadiu considerându-se că proba se poate pregăti pentru a fi pregătită în vederea expedierii la laborator.

Ambalarea, transportul și păstrarea probelor

Probele, identificate și însoțite de adresă și tabel (prezentat ca Anexă 10), ambalate în cutii speciale, se transportă (la temperatura de $+4^{\circ}\text{C}$ – $+8^{\circ}\text{C}$) într-un container etanș la laboratorul desemnat, pentru a fi analizate.

Păstrarea probelor se face la frigider la $+4^{\circ}\text{C}$ – $+8^{\circ}\text{C}$ sau la -20°C , după caz, în funcție de tipul probelor.

Responsabilități tehnice

Medicul veterinar oficial din abator instruit și atestat din abator/circumscripție:

- prelevarea probelor
- întocmirea notei de însoțire a probelor pentru examen de laborator
- ambalarea și asigurarea condițiilor de trimitere a probelor la laborator

Medicul veterinar epidemiolog cu responsabilitate pentru EST din DSVSA:

- întocmirea planului de prelevare a probelor pentru fiecare abator/unitate specializată
- controlul lunar al abatoarelor autorizate pentru sacrificări de bovine privind respectarea planului de prelevare a probelor și a respectării corelației „nr bovine eligibile sacrificate / nr. probe prelevate”

Medicii veterinari igieniști din DSVSA județene:

- control privind modul de asigurare al condițiilor de prelevare a probelor (v. pct. 3.1., 3.2., 3.3., 3.4.)
- instruirea și apoi controlul periodic și inopinant al activității medicilor oficiali din abatoare privind prelevarea, ambalarea și asigurarea condițiilor de păstrare și transport al probelor
- întocmirea și reactualizarea, ori de câte ori este cazul a listei nominale a medicilor veterinari oficiali din abatoarele autorizate pentru sacrificarea de rumegătoare
- întocmirea și reactualizarea listei abatoarelor autorizate pentru sacrificarea de rumegătoare
- comunicarea oficială, la laboratoarele care primesc probele, a acestor liste

Medicii veterinari din LM - EST județene:

- instruirea medicilor oficiali din abatoare privind prelevarea probelor
- efectuarea testului de detecție a materialului specific de risc ESB din carne;
- emiterea buletinului de analiză oficial;

Toate părțile animalului suspect fie rămân sub supraveghere oficială până la precizarea diagnosticului negativ de către LNR-EST, fie sunt distruse în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1069/2009. Carnea nu va fi dată în consum decât după primirea buletinului de analiză de la IDSA prin care se infirmă suspiciunea de ESB.

Cererea de analiză va respecta următorul format:

Nr CA
Data/ora receptiei/.....
Responsabil receptie.....
Semnatura

(se va completa de personalul din laborator)

CERERE DE ANALIZĂ
PENTRU PROBELE
PRELEVATE

Nr...../data

(se va completa de către emitent)

Vizat:

DSVSA
Compartiment
Nume si prenume
Semnatura

(se va completa de personalul din DSVSA)

Animale Tabel Animale Produse / Obiective Tabel Produse / Obiective

Emitent cerere de analiză

(PJ / PF)* județ*
localitatea* adresa*
cod postal tel./fax E-mail
CUI/CNP banca cont

Subsemnatul(a)* în calitate de*
în cadrul unitatii* cu sediul în județul*
localitatea*
am prelevat probe în data de* în vederea efectuării analizelor de laborator conform legislației în vigoare, de la:

Proveniență probe

aceleasi date cu ale emitentului**
(PJ / PF)* cu sediul social/ domiciliul în județul*
localitatea* adresa*
telefon E-mail: CUI/CNP

din unitatea (denumirea punctului de lucru)* cu sediul in județul*
.....

localitatea* adresa* . inregistrata/ autorizata sanitar
 terinar cu nr. din avâr le un reprezentat de dl/dna.
Date cu privire la actiunea de prelevare a probelor a , eliberat la data de

Contextul prelevării*: Supraveghere, Monitorizare, Confirmare, La Cerere
Program prelevare probe*:
 Oficial Național (Supraveghere), Oficial EU, Oficial National si EU, Industrie / Privat, Studiu, Subventie
 Altele:
Strategie de prelevare*:
 Obiectivă Suspicione Selectivă Altele
Date cu privire la provenienta probelor

Adresez prezenta cerere de analize către laboratorul*
Curier probe: Tel.

Semnatura
responsabil prelevare
.....

Pagina 2 la **Cererea de Analize Sănătate Animală**

Număr probe: Tip proba(e)/cantitate:
Circuit: intern extern export export temporar import intracomunitar tranzit Tara de origine/destinatie :
Specia: Rasa: Locul prelevării:
Metoda de prelevare: Temperatura apei la prelevare(pentru animale acvatice):
Sigilare probe: nesigilat sigilat cod sigiliu:

Cod identificare animal: Cod exploatare:
Categoria de productie: Varsta(z/l/a) Sex: M F
Cauza taierii/mortii: Starea animalului de la care provine proba: clinic sanatos cu semne clinice de boala
 taiere normala taiere de necesitate taiere de urgenta mort avortat ucis vanat capturat eutanasiat intoxicat impuscat

Date clinice: <input type="text"/>	Date anatomopatologice: <input type="text"/>
Date epidemiologice efectiv de animale:	
☐ Probe provenite de la un efectiv de animale liber de boli infectocontagioase care nu se afla/se află într-o zona de restrictie datorita unui program de eradicare a unei boli notificabile	
☐ Probe provenite de la un efectiv de animale liber de boli infectocontagioase care nu se afla/se află în zona de protectie sau de supraveghere stabilita in jurul unui focar de boala infecto- contagioasa	
☐ Probe provenite de la animale aflate într-o exploatare supusa restrictiilor datorita evoluției unei/unor boli (se va completa cu denumirea bolii/bolilor) și au fost prelevate de la : ☐ animale cu rezultat pozitiv la un test anterior, în scop de recontrol/confirmare;	
☐ animale sanatoase din efectivul aflat sub restrictii.	
Date cu privire la animalele afectate:	<input type="text"/>
Date anamnetice	<input type="text"/>
Sistem de crestere efectiv de animale:	<input type="text"/>
Conditii de crestere efectiv de animale:	<input type="text"/>
Tratamente efectuate animalului/efectivului de animale si data efectuării:	<input type="text"/>
Imunizarii/Serumizarii efectuate animalului/ efectivului de animale:	<input type="text"/>
Diagnostic prezumtiv:	<input type="text"/>
Investigatii solicitate:	<input type="text"/>

<input type="text"/>

Prezenta cerere de analiza s-a încheiat în 3 exemplare, semnate și ștampilate dintre care originalul însoțește probele ce se trimit la laborator, unul rămâne la persoana care a efectuat prelevarea, iar un exemplar, la unitate (proprietar).

Responsabil prelevare,
Nume/Prenume (Semnătura/Ștampila)

Reprezentant PJ / PF,
Nume/Prenume (Semnătura)

Martor, Nume/Prenume (Semnătura /Ștampila autorității)

Apariția unei suspiciuni de ESB, trebuie să atragă după sine plasarea exploatației suspecte de boală sub restricții oficiale privind circulația animalelor vii din specii susceptibile la boală și a produselor, subproduselor de origine animală provenite de la ele, precum și a materialului seminal, ovule și embrioni, până la stabilirea diagnosticului, ori până la stingerea focarelor de boală. În acest scop, se utilizează următorul formular, transmis prin N.S. 26714/10.06.2015:

DIRECȚIA SANITARĂ VETERINARĂ ȘI PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR

.....

CSV Zonală

Nr. data ___/___/___

Dispoziția de plasare sub restricție temporară a exploatației cod....., privind suspiciunea bolii.....în urma detectării unor semne clinice sau a diagnosticării preliminare în laborator

Ca urmare a detectării la examenul clinic a unor simptome ce pot fi atribuite bolii....., sau a diagnosticului preliminar în laborator, la animalele (se menționează specia).....din exploatația cod....., aparținând dlui./dnei.....din localitatea, se plasează temporar sub restricții exploatația sus menționată, obligațiile proprietarului fiind:

1. În perioada cuprinsă între examenul clinic și fixarea diagnosticului de laborator, din exploatația aflată sub restricții se interzice mișcarea tuturor animalelor și a produselor, subproduselor, materialului seminal, ovule și embrioni provenite de la acestea, înțelegând prin aceasta: sacrificarea animalelor și valorificarea produselor, cumpărarea ori vânzarea animalelor, înstrăinarea oricăror produse, subproduse și material seminal de la animalele suspecte, precum și orice alte forme de înstrăinare/ introducere a animalelor din/în gospodărie.
2. Restricțiile vor înceta la stabilirea unui diagnostic negativ pentru probele recoltate și transmise la laborator spre examinare, demonstrate prin eliberarea unui Buletin de analiză și anunțarea proprietarului de către medicul veterinar oficial.
3. Prin semnătură, proprietarul se obligă să respecte restricțiile fixate prin prezenta dispoziție.

Această dispoziție intră în vigoare la data de ___/___/___

Întocmit

Medic veterinar oficial/Medic veterinar împuternicit

Luat la cunoștință

Proprietar

Semnătură,
Semnătura _____

parafă

Infirmarea bolii atrage după sine ridicarea restricțiilor și eliberea către proprietar a formularului:

DIRECȚIA SANITARĂ VETERINARĂ ȘI PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR

.....

CSV Zonală

Nr. **data** ___/___/___

Dispoziția de ridicare a restricțiilor din exploatarea cod.....

Ca urmare a infirmării suspiciunii bolii.....prin diagnostic de laborator/finalizării aplicării măsurilor de control pentru boala....., vă anunțăm că au fost ridicate restricțiile impuse de autoritatea sanitară veterinară locală prin Dispoziția cu numărul.....animalele, produsele, subprodusele, materialul seminal, ovulele și embrionii din exploatarea cod.....putând circula fără restricții.

Această dispoziție intră în vigoare la data de ___/___/___

Întocmit

Medic veterinar oficial/Medic veterinar împuternicit

Semnătură, parafă

Luat la cunoștință

Proprietar

Semnătura

Capitolul 16. Activitățile la suspiciunea unui caz de ESB

Orice animal suspect de infecție cu EST este supus unei restricții oficiale de circulație până la aflarea rezultatelor examenului clinic și epidemiologic efectuat de autoritatea competentă sau este abatorizat, în vederea examinării în laborator sub supraveghere oficială.

În cazul în care o bovină dintr-o exploatație a unui stat membru este suspectă de EST în mod oficial, toate celelalte bovinele din această exploatație sunt supuse unei restricții oficiale de circulație, până la aflarea rezultatelor examinării.

În cazul în care o ovină sau o caprină dintr-o exploatație a unui stat membru este suspectă de EST în mod oficial, toate celelalte ovine și caprine din această exploatație sunt supuse unei restricții oficiale de circulație, până la aflarea rezultatelor examinării.

Cu toate acestea, în cazul în care există dovezi care să indice că este puțin probabil ca exploatația în care se afla animalul la momentul suspectării prezenței ESB să fie aceeași cu exploatația în care animalul a fost expus la ESB, autoritatea competentă poate decide ca doar animalul suspect de infecție să fie supus unei restricții oficiale de circulație.

În cazul în care consideră necesar, autoritatea competentă poate decide, de asemenea, ca alte exploatații sau doar exploatația expusă să fie plasată sub supraveghere oficială, în funcție de informațiile epidemiologice disponibile.

În conformitate cu procedura prevăzută la articolul 24 alineatul (2) al Reg. 999/2001 și prin derogare de la restricțiile oficiale de circulație prevăzute de prezentul alineat, un stat membru poate fi scutit de obligația de a aplica aceste restricții în cazul în care aplică măsuri care oferă garanții echivalente, bazate pe o evaluare corespunzătoare a riscurilor posibile pentru sănătatea publică și sănătatea animală.

Atunci când autoritatea competentă hotărăște că posibilitatea de infectare cu EST nu poate fi înlăturată, dacă animalul este încă în viață, acesta va fi sacrificat; creierul și celelalte țesuturi, după cum decide autoritatea competentă, sunt îndepărtate și trimise pentru examinare în conformitate cu metodele de testare stabilite în articolul 20 al sus-numitului regulament la un laborator aprobat oficial, laboratorul național de referință prevăzut în articolul 19 alineatul (1) sau laboratorul comunitar de referință prevăzut în articolul 19 alineatul (2).

Toate părțile corpului animalului suspect sunt conservate sub supraveghere oficială până la stabilirea unui diagnostic negativ sau sunt distruse, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1069/2009.

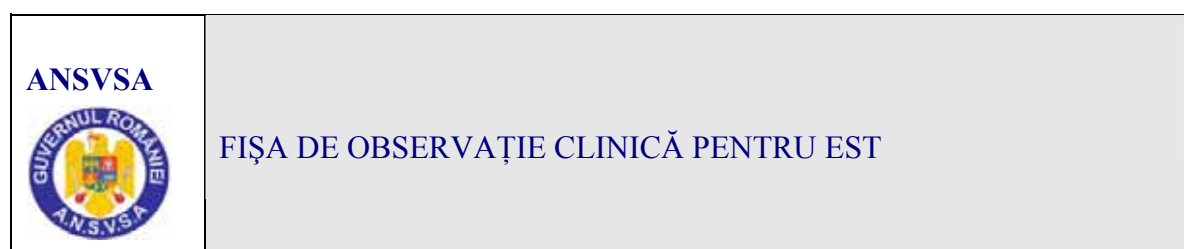
16.1. Activități desfășurate la nivelul DSVSA

16.1.1. ATRIBUȚII ALE MEDICULUI VETERINAR DE LIBERĂ PRACTICĂ ÎMPUTERNICIT

ori de câte ori desfășoară activități sanitare veterinare, aduce la cunoștința proprietarului/deținătorului de animale despre obligația acestuia de a-l anunța despre orice îmbolnăvire;

- izolează bovină suspectă de îmbolnăvire de restul animalelor din exploatație;
- efectuează animalului suspect de îmbolnăvire un examen clinic și epidemiologic;
- în cazul în care o bovină prezintă semne nervoase sau o tulburare de comportament ce pot fi atribuite ESB, anunță imediat medicul veterinar zonal;
- în cazul în care medicul veterinar oficial zonal a dispus plasarea sub observație clinică a animalului suspect de ESB, consemnează zilnic în fișa de observație clinică întregul tablou simptomatologic al animalului suspiciat de ESB, pe o durată de maxim 15 zile, în funcție de evoluția stării animalului;
- în cazul în care medicul veterinar oficial zonal a dispus sacrificarea (fie imediat, fie după o perioadă de observație clinică) sau animalul a murit, prelevează capul animalului suspect și îl trimite la LSVSA județean;
- menționează pe nota de însoțire a probelor către laboratoarele județene/ IDSA la grupa țintă **BOVINA SUSPECTA ESB.**

Modelul fișei de observație clinică ce se va utiliza de către medicul veterinar este următorul:

Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor _____

Circumscripția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor _____

FIȘA DE OBSERVAȚIE CLINICĂ pentru ESB

Specia: _____ Vârsta: _____ Sexul _____ Rasa: _____

Nr. matricol: _____

Proprietar și adresa: _____

Localitatea: _____

Date anamnetice (import – data, ora, țara de origine; data intrării în exploatație; observații ale proprietarului, personalului îngrijitor): _____

Starea de întreținere: _____

Starea fiziologică: _____

Antecedente de boală: _____

Data intrării în observație clinică: _____

Motivația / tabelul clinic la data intrării în observație clinică: _____

Data	Semnele clinice și tratamentul aplicat

Data scoaterii din evidență : _____

Motivul / Starea clinică _____

Observații _____

Medic veterinar

Dr. _____

16.1.2. ATRIBUȚII ALE MEDICULUI VETERINAR OFICIAL/ZONAL

În cazul în care este anunțat de medicul veterinar de liberă practică împuternicit că o bovină prezintă semne nervoase sau o tulburare de comportament ce pot fi atribuite ESB, se deplasează fără întârziere la exploatarea în cauza și în situația în care rezultatele examenului clinic și epidemiologic susțin suspiciunea de ESB, plasează animalul sub observație clinică și restricție oficială privind circulația;

- anunță imediat DSVSA județeană despre animalul suspect de ESB;
- extrage din SNIIA raportul de cohortă al animalului suspect de ESB;
- decide împreună cu reprezentanții DSVSA județeană punerea sub restricție oficială a animalului suspect și a celorlalte bovine prezente în exploatare, până la clarificarea situației;
- întocmește împreună cu reprezentanții DSVSA județeană raportul de notificare a suspiciunii de ESB, conform modelului din anexa 2;
- interzice orice mișcare a animalelor și a furajelor în și din exploatarea care a fost pusă sub supraveghere oficială;
- împreună cu reprezentanții DSVSA județeană, întocmește ancheta epidemiologică și planul de măsuri;
- notifică în scris, sub semnătură, proprietarul animalului suspect de ESB privind restricțiile impuse și despre obligația respectării acestora, conform modelului din anexa 5;

În cazul în care starea de sănătate a animalului o permite, animalul este plasat sub observație clinică pe o perioadă de maxim 15 zile, timp în care animalul este examinat zilnic de medicul veterinar de liberă practică împuternicit și acesta aplică tratament în funcție de rezultatele investigațiilor clinice și epidemiologice; în acest caz, dispune medicului de liberă practică împuternicit întocmirea fișei de observație clinică;

Dacă starea de sănătate a animalului se agravează sau dacă situația o impune, dispune sacrificarea imediată în vederea examinării în laborator;

Vizitează periodic exploatarea pe toată durata perioadei de observație clinică;

Dacă după cele maxim 15 zile de observație clinică posibilitatea de infectare cu ESB nu poate fi înlăturată, iar animalul este încă în viață, dispune sacrificarea animalului într-o unitate de abatorizare autorizată sanitar veterinar.

Identifică cohorta animalului suspect;

Dispune medicului veterinar de liberă practică împuternicit prelevarea capului animalului suspect de ESB (sacrificat/mort) și trimiterea la LSVSA județean în vederea examinării prin teste de laborator;

În baza rezultatelor buletinului de analiză emis de LNR EST din cadrul IDSA, dispune ridicarea restricțiilor în cazul infirmării suspiciunii sau continuă aplicarea măsurilor instituite în situația confirmării ESB, conform prevederilor art. 13 și anexei VII a Regulamentului nr. 999/2001;

Întocmește împreună cu reprezentanții DSVSA județeană raportul de notificare a confirmare/infirmare de ESB, conform modelului din anexa 3;

Notifică în scris proprietarul animalului suspect de ESB privind ridicarea restricțiilor impuse sau în caz de confirmare privind măsurile în situația confirmării ESB, conform prevederilor art. 13 și anexei VII a Regulamentului nr. 999/2001, conform modelului prezentat anterior;

16.1.3. ATRIBUȚII ALE MEDICULUI VETERINAR OFICIAL din ABATOR

În cazul în care la examenul antemortem constată că un animalul prezintă simptome ce pot fi atribuite ESB să anunțe DSVSA județeană și să rețină animalul sau părțile corpului până ce se autorizează distrugerea sau se ridică restricțiile.

16.1.4. Atribuții ale Șefului Serviciului de Sănătate și Bunăstare a Animalelor, Monitorizare Boli și medicul responsabil de EST din Serviciul de Sănătate și Bunăstare a Animalelor, Monitorizare Boli, din cadrul DSVSA județeană

- organizează un sistem pentru anunțarea oricărei îmbolnăviri de către orice persoană care deține sau îngrijește animale, astfel încât acesta să poată anunța medicului veterinar de liberă practică împuternicit cu ușurință astfel de cazuri. Acesta constă în punerea unui afiș, conform modelului prevăzut în anexa 4, la primărie, la prefectură, la circumscripția sanitară veterinară și pentru siguranța alimentelor concesionată sau în orice alte locații unde are acces cu datele de contact și numărul de telefon ale medicului veterinar de liberă practică împuternicit;
- în cazul în care este anunțat de medicul veterinar oficial zonal că o bovină prezintă semne nervoase sau o tulburare de comportament ce pot fi atribuite ESB, se deplasează fără întârziere la exploatarea în cauză;
- aplică fără întârziere măsurile prevăzute de art.12 al Regulamentului 999/2001, împreună cu oricare alte măsuri necesare;
- dacă rezultatele examenului clinic și epidemiologic susțin suspiciunea de ESB, dispune medicului veterinar oficial zonal punerea sub restricție oficială a animalului suspect și a celorlalte bovine prezente în exploatarea, până la clarificarea situației; totodată, în funcție de rezultatele anchetei epidemiologice, poate dispune medicului veterinar oficial zonal ca doar animalul suspect de infecție să fie plasat sub restricție oficială de circulație sau poate decide, în același timp, ca alte exploatarea sau doar exploatarea în care se află prezent animalul suspect de ESB să fie plasate sub supraveghere oficială și restricție privind mișcarea animalelor;
- întocmește împreună cu medicul veterinar oficial zonal raportul de notificare a suspiciunii de ESB;
- transmite **imediat** pentru fiecare animal suspect de ESB, pe fax-ul Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor sau pe adresa de e-mail notificareboli@ansvsa.ro raportul de notificare a suspiciunii, iar pentru situațiile când animalele au fost puse sub observație clinică, transmite ulterior și fișa de observație clinică pentru EST (al cărei model este amintit mai sus)
- întocmește împreună cu medicul veterinar oficial zonal, ancheta epidemiologică și planul de măsuri;
- precizează în planul de măsuri toate acțiunile dispuse referitoare la punerea sub restricție a exploatarea de origine sau a altor exploatarea suspecte de a fi infectate cu ESB, la cohortă și la controlul furajelor din exploatarea de unde provine animalul suspect;

- realizează instruiri cu medicii veterinari de libera practică împuterniciți și cu medicii veterinari oficiali zonali pe subiectul simptomatologiei ESB în vederea recunoașterii animalelor care prezintă semne ce pot fi atribuite ESB;

- întocmește împreună cu medicul veterinar oficial zonal raportul de notificare a confirmare/infirmare de ESB, conform modelului din anexa 3;

- transmite **imediat** pentru fiecare animal suspect de ESB pe fax-ul Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor raportul de confirmare/infirmare a suspiciunii de ESB.

16.1.5. Atribuții ale Laboratorului de morfopatologie din cadrul LSVSA județeană

- primește probele în laborator și notele de însoțire –tabel cu probele de creier, pe suport de hârtie și format electronic pe adresa de e-mail a compartimentului de recepție a probelor pe domeniul sănătății animalelor din cadrul LSVSA;

- efectuează teste rapide pe probele prelevate de la animale suspecte de ESB sau trimite direct probele prelevate de la animale suspecte de ESB la LNR –EST în vederea efectuării testelor rapide și testelor de confirmare pentru supravegherea bovinelor suspecte de ESB;

- comunică prin fax în termen de maxim 24 h, rezultatele testelor rapide pentru animalele suspecte înscrise în nota de însoțire- respectiv tabelul din nota de însoțire privind rezultatele;

- trimite, obligatoriu și fără întârziere, probele prelevate de la animale suspecte de ESB, împreună cu notele de însoțire –tabel cu probele de creier și raportul de notificare a suspiciunii de ESB la LNR –EST în vederea efectuării testelor de confirmare;

- menționează în nota de însoțire a probelor către LNR-EST dacă LSVSA județeană a efectuat sau nu testul rapid pentru supravegherea bovinelor suspecte de ESB;

- emite în termen de maxim 7 zile de la efectuarea testelor rapide, buletinul de analiză oficial pentru animalele testate, astfel:

- un exemplar la emitent;

- un exemplar la DSVSA județeană;

- un exemplar rămâne la LM-EST/LNR-EST, după caz.

16.1.6. Atribuții ale LNR –EST din cadrul IDSA

- primește probele în laborator și notele de însoțire –tabel cu probele de creier, pe suport de hârtie și format electronic pe adresa de e-mail a compartimentului de recepție a probelor pe domeniul sănătății animalelor din cadrul IDSA;

- efectuează pe animale suspecte de ESB teste rapide, și teste de confirmare pentru supravegherea EST;

- comunică prin fax în termen de maxim 48 h, rezultatele testelor de confirmare pentru animalele suspecte înscrise în nota de însoțire- respectiv tabelul din nota de însoțire privind rezultatele;

- emite în termen de maxim 7 zile de la efectuarea testelor, buletinul de analiză oficial pentru animalele testate, astfel:

- un exemplar la emitent;
- un exemplar la DSVSA județeană;
- un exemplar rămâne la LM-EST/LNR-EST, după caz.

16.1.7. Atribuții ale Directorului Executiv Adjunct pe Sănătatea Animală al DSVSA Județeană

- coordonează personalul din cadrul DSVSA județeană, implicat în implementarea programului de supraveghere a EST;
- stabilește atribuțiile fiecărui specialist implicat în sistemul de supraveghere și control a EST, în conformitate cu prevederile notelor de serviciu transmise de ANSVSA;
- se asigură că atribuțiile sunt bine cunoscute de fiecare specialist implicat în sistemul de supraveghere și control a EST, prin efectuarea de verificări periodice;

16.1.8. Atribuții ale Directorului Executiv al DSVSA Județeană

- răspunde și garantează corectitudinea datelor transmise ca răspuns la solicitările ANSVSA prin note de serviciu.

16.1.9. Atribuții ale Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor

- centralizează și verifică datele trimise de fiecare Direcție Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor județeană în vederea transmiterii raportului anual privind supravegherea EST prin teste de laborator la Comisia Europeană.
- întocmește, în baza datelor raportate de DSVSA județene, raportul tehnic final privind execuția programului cofinanțat pentru supravegherea, controlul și eradicarea EST pentru anul precedent;

16.2. Documente utilizate

- Nota de însoțire-tabel cu probele de creier de bovine trimise la Laboratorul de Morfopatologie pentru diagnosticul EST, transmis de LNR-EST (model în Ordinul 25/2008)
- Raportul de cohortă extras din BND;
- formularele de raportare a testelor efectuate pentru supravegherea EST, din nota de serviciu nr. 20032/7.01.2011 (intranet 3967/2011);
- Raportul de notificare a suspiciunii/confirmării, model extras din Nota de serviciu 22400/07.11.2011
- Raportul de confirmare/infirmare a suspiciunii, model extras din Ordinul nr. 79/2009
- Fișa de observație clinică, transmisă prin nota de serviciu nr. 17709/11.02.2008 (intranet 2615/2008).
- Dispoziția de punere sub restricție oficială în caz de suspiciune/confirmare;
- Dispoziție de ridicare a restricțiilor sv;(NS ANSVSA nr. 26714/10.06.2015-anexa la prezenta);

16.3. Notificarea ESB

Referitor la notificarea suspiciunilor de ESB se va respecta următoarea procedură:

1. Notificarea suspiciunii de ESB de către DSVSA județeană și instituirea imediată a tuturor măsurilor obligatorii cunoscute ca în situația de boală, astfel:

-
- (a) conform prevederilor art. 3 al Regulamentului nr. 999/2001, un animal suspectat de a fi infectat cu EST reprezintă un animal viu, sacrificat sau mort care prezintă sau a prezentat tulburări neurologice sau de comportament sau o deteriorare progresivă a stării generale, asociată cu o degradare a sistemului nervos central .(Ex. Bovine moarte la care cauza morții nu a fost identificată, bovine cu tulburări locomotorii/fracturi, orice bovină cu semne nervoase sau cu tulburări de comportament, bovine suspecte de rabie, intoxicații, bovine cu hipocalcemie, hipomagnezemie .
- (b) De asemenea, se consideră ca suspecte de ESB, bovinele sacrificate sau din oricare altă grupă țintă, cu rezultat pozitiv la testul rapid efectuat, chiar dacă nu au prezentat semne clinice nervoase, în conformitate cu procedurile stabilite de LNR-EST).
- (c) Orice persoană care deține sau efectuează un control asupra unei bovine, ovine sau caprine care este suspectă de ESB trebuie să anunțe DSVSA județeană și să o rețină în exploatație pentru a fi examinată de medicul veterinar oficial zonal. În mod similar, într-un abator, medicul veterinar oficial care examinează antemortem animalul suspect de infecție cu ESB trebuie să anunțe DSVSA județeană și să rețină animalul sau părțile corpului până ce se autorizează distrugerea sau se ridică restricțiile.
- (d) Fiecare caz suspect de infectare cu ESB trebuie notificat imediat de către fermier/proprietarul de animale la DSVSA Județeană, și aceasta la rândul ei va anunța autoritatea competentă: ANSVSA. Este responsabilitatea DSVSA Județeană ca să aducă la cunoștința fermierului/proprietarului de animale despre obligația acestuia de a anunța fie medicul veterinar de liberă practică împuternicit, fie medicul veterinar oficial zonal sau DSVSA Județeană despre orice animal suspect de ESB/EST, în funcție de responsabilitățile precizate de DSVSA județeană. DSVSA județeană va organiza și implementa un sistem pentru notificarea oricărei îmbolnăviri astfel încât proprietarul să poată anunța cu ușurință astfel de cazuri.(de ex. punerea unui afiș la primărie, la prefectură, la circumscripția sanitară veterinară și pentru siguranța alimentelor concesionată sau în orice alte locații unde proprietarul de animale are acces cu datele de contact și numărul de telefon ale unei persoane desemnate să răspundă în permanență sau crearea unui număr de call-center care să fie popularizat în mass-media astfel încât informația să ajungă și la proprietar).
- (e) Obligatoriu, pentru fiecare animal suspect de ESB/EST se va transmite imediat pe fax-ul Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor raportul de notificare a suspiciunii, iar pentru situațiile când animalele au fost puse sub observație clinică, se va transmite ulterior și fișa de observație clinică pentru EST, care v-a fost transmisă prin nota de serviciu nr. 17709/11.02.2008 (intranet 2615/11.02.2008).
- (f) În cazul în care medicul veterinar de liberă practică împuternicit sau medicul veterinar oficial zonal suspectează o infecție cu ESB (fie imediat, fie după o perioadă de observație clinică), DSVSA județeană aplică fără întârziere măsurile prevăzute de art.12 al Regulamentului 999/2001, împreună cu oricare alte măsuri necesare.
- (g) Odată ce medicul veterinar oficial zonal a stabilit ca un animal este suspect de ESB (fie pe baza notificării, fie urmare a unei perioade de monitorizare), acesta trebuie să fie plasat sub restricție oficială privind circulația până la aflarea rezultatelor examenului clinic și epidemiologic, plasarea sub restricție fiind efectuată de *medicul veterinar oficial zonal*. În acest caz, medicul veterinar oficial zonal va vizita periodic ferma/gospodăria pe toată durata perioadei de observație clinică.

Examenle clinice pot fi efectuate de medicii veterinari de liberă practică împuterniciți, de medicii de la frontieră, zonali și igieniști din abatoare (antemortem), în funcție de responsabilitățile precizate de DSVSA județeană. Activitățile întreprinse de aceștia sunt:

- se va identifica cohorta animalului afectat.
- dacă posibilitatea de infectare cu EST nu poate fi înlăturată, iar animalul este încă în viață, acesta va fi trimis la abatorizare. După sacrificare, proba prelevată de la animal va fi trimisă pentru examinare pentru ESB/EST la laboratorul național de referință pentru EST din cadrul IDSA. Dacă abatorizarea nu este posibilă, animalul va fi sacrificat sub supraveghere oficială, în vederea efectuării examenului de laborator.

În cazul în care o bovină dintr-o exploatație este suspectă de ESB în mod oficial, în baza raportului de notificare, toate bovinele, ovinele și caprinele din exploatația respectivă sunt plasate sub restricție oficială privind circulația până la aflarea rezultatelor examinării, de către medicul veterinar oficial zonal. Totodată, proprietarul va fi notificat în scris, sub semnătură, despre restricțiile impuse și despre obligația respectării acestora.

Atunci când exploatația în care se află animalul la momentul suspectării prezenței ESB nu este aceeași cu exploatația în care animalul a fost expus la ESB, DSVSA Județeană poate decide ca doar animalul suspect de infecție să fie plasat sub restricție oficială de circulație sau poate decide, în același timp, ca alte exploatații sau doar exploatația expusă să fie plasată sub supraveghere oficială, în funcție de informațiile epidemiologice disponibile.

Toate aspectele referitoare la punerea sub restricție a exploatației de origine sau a altor exploatații suspecte de a fi infectate cu ESB, la cohortă și la controlul furajelor din exploatația de unde provine animalul suspect, vor fi menționate în scris în ancheta epidemiologică efectuată de DSVSA județeană, împreună cu medicul veterinar oficial zonal.

Toate părțile animalului suspect fie rămân sub supraveghere oficială până la precizarea diagnosticului negativ, fie sunt distruse în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1069/2009. **Carnea nu va fi dată în consum decât după primirea buletinului de analiză de la IDSA prin care se infirma suspiciunea.**

2. În vederea elucidării suspiciunii de ESB/EST se va proceda astfel:

a) în cazul în care o bovină/ aflată în libertate sau în captivitate, este suspectă doar de ESB, fără să se suspicioneze și alte boli (rabie, etc), atunci se va preleva capul animalului respectiv, care se va trimite la LNR – EST din cadrul IDSA prin grija DSVSA județeană în raza căreia a apărut acea suspiciune;

b) în cazul în care se suspectează și alte boli decât ESB, atunci capul prelevat se va trimite la LM-EST din cadrul LSVSA județean respectiv, unde se prelevează creierul în vederea examinării pentru rabie și alte boli cu semne clinice asemănătoare ESB și pentru ESB prin test rapid, urmând ca proba respectivă să fie trimisă obligatoriu la LNR pentru EST din cadrul IDSA pentru confirmarea sau infirmarea diagnosticului de ESB/EST.

Pe nota de însoțire a probelor către laboratoarele județene/ IDSA se va menționa clar: **BOVINA SUSPECTA ESB/EST.**

3. Notificarea finală pe fax, la ANSVSA, de infirmare a suspiciunii de EST, sau de confirmare a EST, după caz, se face în baza buletinului de analiză emis numai de LNR- EST.

4. Ridicarea măsurilor de combatere, în cazul infirmării infecției prionice sau continuarea aplicării măsurilor instituite în situația confirmării ESB, se realizează conform prevederilor Regulamentului nr. 999/2001.

Fără a aduce atingere dispozițiilor Directivei 82/894/CEE, statele membre se asigură ca fiecare caz de animal suspect de contaminare cu EST să fie notificat imediat autorităților competente.

Statele membre informează celelalte state membre și Comisia în legătură cu cazurile de EST notificate.

Notificarea ESB la Comisia Europeană are loc în conformitate cu prevederile Directivei Consiliului 82/894/CEE, transpusă în legislația națională prin Ordinul ANSVSA 77/2005, cu completările ulterioare.

Modelul care se utilizează în cazul notificării la confirmarea bolii este cel transmis prin nota de serviciu 22400/07.11.2011

Modelul utilizat în cazul infirmării suspiciunii este următorul:

RAPORT DE NOTIFICARE INTERNĂ PENTRU INFIRMARE

T

Denumirea bolii	Ziua	Luna	Anul
-----------------	------	------	------

1. _____

Județul	Codul de notificare al județului
---------	----------------------------------

2. _____

Numele și funcția persoanei care raportează

3. _____

Numărul de fax și adresa de poștă electronică

4. _____

Numele bolii

5. _____

Metoda de diagnostic

6.	7.	8.
_____	_____	_____

Data detecției inițiale separate a modificării statusului de sănătate Data estimativă a primei infecții Nr. de focare identificate

ST

9. Localizarea geografică a focarului (focarelor)*

.....

.....

.....

10*). Detalii referitoare la focar/focare

T

Specia	Date privind proprietarul	Nr. de animale receptive	Nr. de animale	Nr. animale	Din care:
--------	---------------------------	--------------------------	----------------	-------------	-----------

	(adresa, cod exploatație)	existente în focar	afectate	cu semne clinice	Moarte	Ucise	Sacrificate

ST

11*). Detalii privind efectivul afectat

.....

12*). Detalii privind epidemiologia bolii

.....

13*). Măsurile de control luate la data raportării

.....

***) Datele și elementele de detaliu sunt deținute de direcțiile sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București.**

Director executiv,

.....

Șef LSVSA,

.....

Director executiv adjunct,

.....

Șef Serviciu sănătate animală,

.....

16.4. Dosarul de suspiciune

Trebuie să cuprindă, obligatoriu, următoarele documente:

- raportul de notificare a suspiciunii,
- fișa de observație clinică pentru EST pentru situațiile când animalele au fost puse sub observație clinică,
- notificare proprietar privind punerea sub restricție a exploatației privind circulația animalelor și a furajelor,
- notificare proprietar privind ridicarea restricțiilor, în baza buletinului de infirmare emis de IDSA –LNR-EST,
- raportul de infirmare a suspiciunii,
- cohorta din BND,
- buletinul de analiză emis de LSVSA județeană,
- buletinul de analiză emis de LNR-EST din cadrul IDSA.

16.4. Declararea bolii

Confirmarea bolii în laborator atrage după sine declararea oficială a bolii. Declararea se va face către Primăria localității unde evoluează focarul, de către medicul veterinar oficial de la CSVSA zonală, folosind modelul următor:

**DIRECȚIA SANITAR-VETERINARĂ ȘI
 PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR**
 Circumscripția Sanitar-Veterinară Zonală

ACT SANITAR VETERINAR DE DECLARARE A FOCARULUI DE BOALĂ
Nr.....din.....

1. Denumirea bolii.....
2. Speciile de animale afectate.....
3. Data apariției boliiBA. nr.....
4. Localitatea....., județul.....
5. Exploatațiile sau locurile contaminate (denumirea exploatației, codul exploatației, fondului de vânătoare, numele și adresa proprietarului/administratorului)

6. Efectivele de animale receptive existente în exploatație/ zona infectată sau în locurile contaminate:

Specia	Categoria	Numărul de animale

7. Numărul de animale bolnave....., sacrificate,
moarte.....ucise.....

8. Originea bolii (surse și mod de contaminare)

9. Măsurile și restricțiile sanitare veterinare stabilite în focarul de boală/zona infectată și în localitate

Medic veterinar oficial,
L.S.
(semnătura și parafa)

Am luat la cunostință
și am primit un exemplar
Primar

16.5. Investigația epidemiologică

Autoritatea veterinară locală trebuie să efectueze ancheta epidemiologică finală privind cazurile confirmate de ESB , pe baza chestionarelor pregătite în cadrul planului de urgență.

Ancheta epidemiologică trebuie să identifice și să cuprindă obligatoriu toate aspectele prevăzute la capitolul B, punctul 1, litera a din anexa VII la Regulamentul (CE) nr. 999/2001 și trebuie să determine cel puțin:

(a) durata perioadei în care este posibil ca agentul cauzal al ESB să fi existat în exploatație, înainte de notificarea sau suspectarea bolii;

(b) originea posibilă a bolii în exploatație și determinarea celorlalte exploatații în care animalele au putut fi infectate sau contaminate de la aceeași sursă;

(c) circulația persoanelor, vehiculelor, porcilor, carcaselor, materialului seminal, a cărnii sau a oricărui material care ar fi putut transmite agentul cauzal înspre sau dinspre exploatațiile în cauză;

Investigația epidemiologică se desfășoară după modelul următor:

Investigația epidemiologică

1. Date privind exploatarea și efectivele (adresa, proprietar, efectiv animale din specii susceptibile, număr adăposturi) etc.

.....
.....
.....
.....

2. Data apariției primelor îmbolnăviri și tabloul clinic; descrierea semnelor clinice observate

.....
.....
.....
.....
.....

3. Procent de mortalitate/morbiditate/sacrificare de la debutul semnelor clinice

.....
.....
.....
.....

4. Noi introduceri de animale certificate sau necertificate sanitar veterinar (originea lor)

.....
.....
.....

5. Îndeplinirea condițiilor specifice de biosecuritate

.....
.....
.....

6. Statutul epidemiologic referitor la ESB al zonelor vecine (localități, județe, state vecine)

.....
.....

.....

7. *Aprecirea perioadei în care a fost posibilă infectarea*

.....

.....

.....

.....

.....

8. *Cohorta*

.....

.....

.....

.....

.....

9. *Rezultate ale testelor de laborator (dacă sunt disponibile)*

.....

.....

.....

.....

10. *Intervalul de timp de când a fost declarat focarul din altă localitate apropiată*

.....

.....

11. *Dacă boala a mai evoluat în alte exploatații din localitate și la ce distanță se află*

.....

.....

.....

12. *Originea prezumtivă a infectării și cum a fost introdusă boala în exploatație*

.....

.....

.....

.....

13. *Concluzii*

.....

.....

.....

Data.....

Medic veterinar oficial

Nume și prenume

Semnătura.....

Ancheta epidemiologica finală se întocmeste în termen de 24 de ore de la confirmarea bolii și este urmată de elaborarea unui raport întocmit de către epidemiologul DSVSA, raport ce va fi transmis ANSVSA, la adresa de e-mail: notificareboli@ansvsa.ro.

Capitolul 17. Eradicarea encefalopatiei spongiforme transmisibile

17.1. Măsuri ulterioare confirmării prezenței unei forme de EST

1. Investigația menționată la punctul 16.5 trebuie să identifice:

(a) în cazul bovinelor:

- toate celelalte rumegătoare prezente în exploatarea de care aparține animalul la care s-a confirmat boala;
- în cazul unei femele la care s-a confirmat boala, toți descendenții săi născuți în intervalul de doi ani înainte sau după apariția clinică a bolii la mamă;
- toate animalele din cohorta de care aparține animalul la care s-a confirmat boala; originea posibilă a bolii;
- celelalte animale prezente în exploatarea de care aparține animalul la care s-a confirmat boala sau în orice altă exploatare susceptibilă de a fi fost infectată cu agentul EST sau de a fi fost expusă la aceeași alimentație sau sursă de contaminare;
- circulația hranei pentru animale potențial contaminate, a altor materiale sau a oricăror altor mijloace de transmitere, care ar fi putut să transmită agentul EST la sau de la exploatarea în cauză;

(b) în cazul ovinelor și caprinelor:

- toate celelalte rumegătoare, în afară de ovine și caprine, prezente în exploatarea de care aparține animalul la care s-a confirmat boala;
- părinții și, în cazul femelelor, toți embrionii, ovulele, precum și ultimii descendenți ai femelei la care a fost confirmată boala, în măsura în care se pot identifica;
- toate celelalte ovine și caprine de la exploatarea de unde provine animalul la care s-a confirmat boala, pe lângă cele menționate la a doua liniuță;
- originea posibilă a bolii și identificarea altor exploatare în care se află animale, embrioni sau ovule potențial infectate cu agentul EST sau care au fost expuse la aceeași alimentație sau sursă de contaminare;
- circulația hranei pentru animale potențial contaminate, a altor materiale sau a oricăror altor mijloace de transmitere, care ar fi putut transmite agentul EST la sau de la exploatarea în cauză.

2. Măsurile prevăzute în cazul eradicării cuprind cel puțin:

2.1. În cazul confirmării ESB la o bovină, sacrificarea și distrugerea completă a indivizilor din specia bovină identificați prin investigația menționată la punctul 1 litera (a) a doua și a treia liniuță; cu toate acestea, un stat membru poate hotărî:

- să nu sacrifice și să nu distrugă animalele din cohorta menționată la punctul 1 litera (a) a treia liniuță dacă s-a demonstrat că animalele în cauză nu au avut acces la aceeași alimentație ca animalul afectat;
- să amâne sacrificarea și distrugerea animalelor din cohorta menționată la punctul 1 litera (a) a treia liniuță până la sfârșitul vieții productive, cu condiția ca respectivele exemplare să fie tauri ținuți permanent la un centru de colectare a materialului seminal și dacă se poate garanta că aceștia urmează să fie complet distruși după moarte.

2.2. Dacă o ovină sau o caprină dintr-o exploatare dintr-un stat membru este suspectă de EST, toate ovinele și caprinele din exploatarea respectivă trebuie puse sub restricție oficială privind circulația, până la aflarea rezultatelor examenelor de confirmare. Dacă există dovezi că exploatarea în care se afla respectivul animal în momentul apariției suspiciunii de EST nu ar fi aceeași cu exploatarea în care animalul ar fi putut fi expus la EST, autoritatea competentă poate decide să pună sub control oficial alte exploatare sau numai exploatarea în care a avut loc expunerea, în funcție de informațiile epidemiologice

disponibile. Laptele și produsele lactate provenind de la ovinele și caprinele din exploatarea pusă sub control oficial, care sunt prezente în exploatarea respectivă de la data la care se suspectează prezența EST până în momentul în care sunt disponibile rezultatele examenelor de confirmare, se folosesc exclusiv în cadrul exploatarei în cauză.

2.3. În cazul confirmării EST la ovine sau caprine:

(a) dacă prezența de ESB nu poate fi exclusă pe baza rezultatelor testului circular efectuat în conformitate cu procedura prezentată în anexa X capitolul C punctul 3.2 litera (c), sacrificarea și distrugerea completă a tuturor animalelor, embrionilor și ovulelor identificate prin investigația menționată la punctul 1 litera (b) de la liniuța a doua până la a cincea. Se distrug laptele și produsele lactate provenind de la animalele care trebuie distruse și care au fost prezente în exploatarea între data la care s-a confirmat că nu se poate exclude prezența ESB și data distrugerii complete a animalelor;

(b) dacă ESB este exclusă în conformitate cu procedura prezentată în anexa X capitolul C punctul 3.2 litera (c), în funcție de decizia autorității competente:
fie

(i) sacrificarea și distrugerea completă a tuturor animalelor, embrionilor și ovulelor identificate prin investigația menționată la punctul 1 litera (b) a doua și a treia liniuță. În cazul în care EST confirmată este scrapie clasică, laptele și produsele lactate provenind de la animalele care trebuie distruse și care au fost prezente în exploatarea între data confirmării scrapiei clasice și data distrugerii complete a animalelor nu trebuie folosite în alimentația rumegătoarelor, cu excepția alimentației destinate rumegătoarelor din exploatarea în cauză. Introducerea pe piață a produselor de acest tip ca hrană pentru nerumegătoare se limitează la teritoriul statului membru în cauză. Pe documentul comercial care însoțește loturile de produse de acest tip și pe orice ambalaj care conține astfel de loturi trebuie să se indice clar mențiunea: „A nu se utiliza în alimentația rumegătoarelor”. Se interzic folosirea și depozitarea hranei pentru animale care conține produse de acest tip în fermele care dețin rumegătoare. Hrana în vrac pentru animale care conține produse de acest tip se transportă cu vehicule care nu transportă în același timp hrană pentru rumegătoare. În cazul în care vehiculele respective sunt ulterior utilizate pentru transportarea alimentelor destinate rumegătoarelor, acestea se curăță integral pentru a evita contaminarea încrucișată, în conformitate cu o procedură aprobată de autoritatea competentă.

Condițiile prezentate la punctul 3 se aplică în cazul exploatarei;

sau

(ii) sacrificarea și distrugerea completă a tuturor animalelor, embrionilor și ovulelor identificate prin investigația menționată la punctul 1 litera (b) a doua și a treia liniuță, cu excepția:

- berbecilor de reproducție de genotipul ARR/ARR;
- oilor de reproducție care au cel puțin o alelă ARR și nicio alelă VRQ și, în cazul în care aceste oi de reproducție sunt gestante în momentul investigației, mieilor născuți ulterior, dacă genotipurile lor îndeplinesc cerințele prezentului paragraf;
- ovinelor care au cel puțin o alelă ARR și sunt destinate exclusiv sacrificării;
- dacă autoritatea competentă decide astfel, ovinelor și caprinelor mai mici de trei luni care sunt destinate exclusiv sacrificării.

În cazul în care EST confirmată este scrapie clasică, laptele și produsele lactate provenind de la animalele care trebuie distruse și care au fost prezente în exploatarea între data confirmării cazului de scrapie clasică și data distrugerii complete a animalelor nu trebuie folosite în alimentația rumegătoarelor, cu excepția alimentației destinate rumegătoarelor din exploatarea în cauză. Introducerea pe piață a produselor de acest tip ca hrană pentru nerumegătoare se limitează la teritoriul statului membru în cauză. Pe documentul comercial care însoțește loturile de produse de acest tip și pe orice ambalaj care conține astfel de loturi

trebuie să se indice clar mențiunea: „A nu se utiliza în alimentația rumegătoarelor”. Se interzic folosirea și depozitarea hranei care conține produse de acest tip în fermele care dețin rumegătoare. Hrana în vrac pentru animale care conține produse de acest tip se transportă cu vehicule care nu transportă în același timp hrană pentru rumegătoare. În cazul în care vehiculele respective sunt ulterior utilizate pentru transportarea alimentelor destinate rumegătoarelor, acestea se curăță integral pentru a evita contaminarea încrucișată, în conformitate cu o procedură aprobată de autoritatea competentă.

Condițiile prezentate la punctul 3 se aplică în cazul exploatației;

(iii) un stat membru poate decide să nu sacrifice și să nu distrugă animalele identificate prin investigația menționată la punctul 1 litera (b) a doua și a treia liniuță, dacă este dificil să se obțină ovine înlocuitoare de un genotip cunoscut, dacă frecvența alelei ARR în cadrul rasei sau a exploatației este scăzută, dacă se consideră necesar pentru a evita consangvinizarea sau în urma unei analize temeinice a tuturor factorilor epidemiologici. Condițiile stabilite la punctul 4 se aplică în cazul exploatației;

(c) prin derogare de la măsurile stabilite la litera (b) și numai atunci când cazul de EST confirmat la o exploatație este un caz de scrapie atipică, statele membre pot decide să aplice măsurile expuse la punctul 5;

(d) statele membre pot decide:

(i) să înlocuiască sacrificarea și distrugerea completă a tuturor animalelor menționate la litera (b) punctul (i) cu sacrificarea pentru consumul uman;

(ii) să înlocuiască sacrificarea și distrugerea completă a animalelor menționate la litera (b) punctul (ii) cu sacrificarea pentru consumul uman cu condiția ca:

- animalele să fie sacrificate pe teritoriul statului membru în cauză;
- toate animalele de peste 18 luni sau animalele cărora le-au ieșit mai mult de doi incisivi permanenți în gingie și care sunt sacrificate pentru consum uman să fie testate pentru EST în conformitate cu metodele de laborator descrise în anexa X a Regulamentului, capitolul C punctul 3.2 litera (b);

(e) se determină genotipul proteinei prionice al ovinelor (maximum 50) sacrificate și distruse sau sacrificate pentru consum uman în conformitate cu litera (b) punctele (i) și (iii);

(f) dacă frecvența alelei ARR în cadrul rasei sau al exploatației este scăzută sau absentă sau dacă se consideră necesar în scopul evitării consangvinizării, un stat membru poate decide să amâne uciderea și distrugerea completă a animalelor precizate la punctul 2.3 litera (b) punctele (i) și (ii) pentru o perioadă de cel mult cinci ani de creștere de la data confirmării cazului de referință, cu condiția ca niciun berbec de reproducție altul decât cel de genotipul ARR/ARR să nu fie prezent în exploatație.

Cu toate acestea, în cazul ovinelor și caprinelor deținute pentru producția de lapte destinat introducerii pe piață, uciderea și distrugerea completă a animalelor poate fi amânată cu maximum 18 luni de la data confirmării cazului de referință, cu excepția caprinelor, pentru care uciderea și distrugerea completă pot fi amânate până la 31 decembrie 2012 în situația în care cazul de referință este confirmat înainte de 1 iulie

2.4. În cazul în care animalul infectat provine dintr-o altă exploatație, statul membru poate decide, pe baza istoricului cazului respectiv, să aplice măsuri de eradicare și în exploatația de origine sau în locul exploatației în care s-a confirmat infecția; în cazul pășunilor comune folosite de mai multe turme, statele membre pot decide limitarea acestor măsuri la o singură turmă după o analiză temeinică a tuturor

factorilor epidemiologici; în cazul în care mai multe turme sunt ținute în aceeași exploatație, statele membre pot decide limitarea aplicării măsurilor la turma în care a fost confirmată EST, dacă s-a verificat că turmele au fost ținute izolat una de alta și că răspândirea bolii între turme prin contact direct sau indirect este improbabilă.

2.5. Până la uciderea și distrugerea completă a animalelor precizate la punctul 2.3 litera (b) punctele (i) și (ii), inclusiv a animalelor în cazul cărora uciderea și distrugerea completă au fost amânate astfel cum este prevăzut la punctul 2.3 litera (f), în exploatație (exploatații) se aplică măsurile stabilite la punctul 3.1 literele (a) și (b), punctul 3.2 și punctul 3.3 litera (a), litera (b) prima liniuță și litera (d).

3. În urma aplicării într-o exploatație a măsurilor menționate la punctul 2.3 litera (a) și litera (b) punctele (i) și (ii):

3.1. În exploatație (exploatații) pot fi introduse numai următoarele animale:

(a) ovine masculi de genotipul ARR/ARR;

(b) ovine femele cu cel puțin o alelă ARR și care nu prezintă alela VRQ;

(c) caprine, cu condiția ca:

- să nu fie prezente în exploatație alte ovine pentru reproducere decât cele cu genotipul menționat la literele (a) și (b);
- lichidarea animalelor să fi fost urmată de curățarea și dezinfecția completă a tuturor spațiilor pentru adăpostirea animalelor.

3.2. În exploatație (exploatații), pot fi utilizate numai următoarele produse germinale ale ovinelor:

(a) materialul seminal de la berbeci cu genotipul ARR/ARR;

(b) embrionii cu cel puțin o alelă ARR și care nu prezintă alela VRQ.

3.3. Circulația animalelor din exploatație este supusă următoarelor condiții:

(a) circulația ovinelor cu ARR/ARR din exploatație nu face obiectul niciunei restricții;

(b) ovinele care au o singură alelă ARR nu pot fi mutate din exploatație decât pentru a fi duse direct la abator în vederea sacrificării pentru consumul uman sau a distrugerii; cu toate acestea,

- oile cu o singură alelă ARR și care nu prezintă alela VRQ pot fi mutate în alte exploatații care sunt restricționate ca urmare a aplicării măsurilor în conformitate cu punctul 2.3 litera (b) punctul (ii) sau punctul 4;
- dacă autoritatea competentă decide astfel, mieii și iezii pot fi mutați într-o altă exploatație numai în scopul îngrășării pentru sacrificare; exploatația de destinație nu trebuie să conțină alte ovine sau caprine decât cele care sunt îngrășate în vederea sacrificării și nu poate trimite ovine sau caprine vii către alte exploatații, decât dacă sunt trimise direct pentru sacrificare pe teritoriul respectivului stat membru;

(c) caprinele pot fi mutate cu condiția ca exploatația să fie supusă unei monitorizări sporite pentru EST, care să includă testarea tuturor caprinelor de peste 18 luni și:

- care sunt sacrificate pentru consum uman la sfârșitul vieții lor productive; sau

- care au murit sau au fost sacrificate în cadrul exploatației și care îndeplinesc condițiile stabilite în anexa III capitolul A partea II punctul 3;

(d) dacă un stat membru decide astfel, mieii și iezii mai mici de trei luni pot fi mutați dintr-o exploatație pentru a fi duși direct la sacrificare pentru consum uman.

3.4. Restricțiile stabilite la punctele 3.1, 3.2 și 3.3 continuă să se aplice exploatației pe o perioadă de doi ani începând cu:

(a) data de la care exploatația nu mai deține decât ovine cu genotipul ARR/ARR; sau

(b) ultima dată la care a fost deținut în exploatație un animal din specia ovină sau caprină; sau

(c) data la care a început monitorizarea sporită pentru EST stabilită la punctul 3.3 litera (c); sau

(d) data la care toți berbecii pentru reproducere din exploatație sunt de genotipul ARR/ARR și toate oile pentru reproducere au cel puțin o alelă ARR și nu prezintă alela VRQ, cu condiția ca pe durata perioadei de doi ani să se obțină rezultate negative la testele de EST pentru următoarele animale de peste 18 luni:

- un eșantion anual de ovine sacrificate pentru consum uman la sfârșitul vieții productive în conformitate cu nivelurile eșantioanelor prezentate în tabelul din anexa III capitolul A partea II punctul 5; precum și
- toate ovinele menționate în anexa III capitolul A partea II punctul 3 care au murit sau au fost sacrificate în exploatație.

4. După aplicarea într-o exploatație a măsurilor stabilite la punctul 2.3 litera (b) punctul (iii) și pe o perioadă de doi ani de creștere după depistarea ultimului caz de EST:

(a) trebuie identificate toate ovinele și caprinele din exploatație;

(b) toate ovinele și caprinele din exploatație pot fi mutate numai pe teritoriul statului membru în cauză în vederea sacrificării pentru consumul uman sau a distrugerii; toate animalele de peste 18 luni sacrificate pentru consumul uman trebuie testate pentru depistarea EST în conformitate cu metodele de laborator descrise în anexa X capitolul C punctul 3.2 litera (b);

(c) autoritatea competentă trebuie să se asigure că embrionii și ovulele nu părăsesc exploatația;

(d) numai materialul seminal de la berbecii de genotipul ARR/ARR și embrionii cu cel puțin o alelă ARR și care nu prezintă alela VRQ pot fi utilizați în exploatație;

(e) toate ovinele și caprinele de peste 18 luni care au murit sau au fost sacrificate în exploatație trebuie să fie supuse testelor pentru depistarea EST;

(f) numai masculii ovinelor de genotipul ARR/ARR și femelele ovinelor din exploatațiile în care nu au fost depistate cazuri de EST sau din turmele care îndeplinesc condițiile stabilite la punctul 3.4 pot fi introduse în exploatație;

(g) numai caprinele din exploatațiile în care nu au fost depistate cazuri de EST sau din turmele care îndeplinesc condițiile stabilite la punctul 3.4 pot fi introduse în exploatație;

(h) toate ovinele și caprinele din exploatație trebuie supuse restricțiilor comune de pășunat care urmează să fie stabilite de autoritatea competentă, după o analiză temeinică a tuturor factorilor epidemiologici;

(i) prin derogare de la litera (b), dacă autoritatea competentă decide astfel, mieii și iezii pot fi mutați într-o altă exploatație de pe teritoriul aceluiași stat membru numai în scopul îngrășării pentru sacrificare; cu condiția ca exploatația de destinație să nu conțină alte ovine sau caprine decât cele care sunt îngrășate în

vederea sacrificării și nu poate trimite ovine sau caprine vii către alte exploatații, decât dacă sunt trimise direct pentru sacrificare pe teritoriul respectivului stat membru.

5. După aplicarea derogării prevăzute la punctul 2.3 litera (c), se aplică următoarele măsuri:

(a) fie sacrificarea și distrugerea completă a tuturor animalelor, embrionilor și ovulelor identificate prin investigația menționată la punctul (1) litera (b) a doua și a treia liniuță. Statele membre pot decide determinarea genotipului proteinei prionice al ovinelor sacrificate și distruse;

(b) fie, pe o perioadă de doi ani de creștere după depistarea ultimului caz de EST, cel puțin următoarele măsuri:

(i) trebuie identificate toate ovinele și caprinele din exploatație;

(ii) exploatația trebuie supusă unei monitorizări sporite pentru depistarea EST pe o perioadă de doi ani, care să includă testarea tuturor ovinelor și caprinelor de peste 18 luni și care sunt sacrificate pentru consumul uman și tuturor ovinelor și caprinelor de peste 18 luni care au murit sau au fost sacrificate în exploatație;

(iii) autoritatea competentă trebuie să se asigure că ovinele și caprinele vii, embrionii și ovulele din exploatație nu sunt trimise în alte state membre și țări terțe.

Statele membre care pun în aplicare măsurile stabilite la punctul 2.3 litera (b) punctul (iii) sau derogările de la punctul 2.3 literele (c) și (d) trebuie să transmită Comisiei o listă a condițiilor și criteriilor utilizate pentru acordarea acestora. Dacă sunt depistate cazuri suplimentare de EST la turmele pentru care se aplică derogări, condițiile de acordare a acestor derogări trebuie reevaluate.

Capitolul 18. Uciderea animalelor și distrugerea materilor de risc

18.1. Generalități referitoare la uciderea animalelor

Având în vedere că, în cazul unui focar de ESB, nu este necesară uciderea rapidă și simultană a unui număr mare de animale, se vor ucide doar animalele din cohortă. În condiții normale, animalele pot fi dirijate pentru sacrificare într-un abator autorizat. În cazul în care acest lucru nu este posibil, se va apela la uciderea în exploatație.

Luând în considerare natura ESB și căile de transmitere, regulile uciderii în condiții de securitate și ecarisarea sunt diferite de cele aplicabile în bolile majore, în sensul că nu este necesară elaborarea unui plan de acțiune, înainte de desfășurarea activității de ucidere.

Uciderea animalelor are loc cu supervizarea unui medic veterinar oficial sau de liberă practică împuternicit, asigurând controlul corespunzător al metodei și modului de ucidere, cu respectarea legislației în vigoare. Uciderea animalelor poate fi executată în adăpost, ori afară, în funcție de decizia medicului veterinar supervisor. Este însă important ca uciderea să aibă loc pe o suprafață impermeabilă, care să poate fi dezinfectată ulterior în condiții de biosecuritate.

Veterinarul implicat trebuie să dea instrucțiuni clare asupra metodei de ucidere care va fi folosită, astfel încât protecția celui care execută uciderea să fie asigurată, având în vedere că ESB este o zoonoză. Purtarea echipamentului de protecție în această activitate, mai ales în cazurile suspecte, este obligatorie. Un medic veterinar va superviza maximum trei operatori, pentru a putea fi prezent la fiecare punct de ucidere.

Înainte de ucidere, se va face evaluarea animalului, în vederea compensării și va fi notificat anatomopatologul de la nivelul LSVSA, pentru a putea asigura prelevarea corectă a probelor pentru laborator, în vederea continuării investigațiilor.

Echipamentul de ucidere trebuie să fie menținut în bune condiții și va fi asigurat de DSVSA. Metoda aleasă trebuie să asigure că va rămâne integru sistemul nervos central.

După operația de ucidere și transmiterea animalelor spre o unitate de ecarisare autorizată, medicul veterinar supervisor va emite un raport care cuprinde nr. animalelor, metoda de ucidere, ora transmiterii carcaselor la unitatea de ecarisare și îl va preda DSVSA, pentru a fi adăugat dosarului pentru compensarea animalelor ucise.

18.2. Autorizația de ucidere

Uciderea animalelor va fi autorizată de către medicul veterinar oficial, în conformitate cu prevederile art. 13 al Regulamentului nr. 999/2001, pe baza confirmării oficiale a bolii. Medicul veterinar oficial identifică cohorta sau progeniturile animalului afectat, pe baza investigației epidemiologice. Medicul veterinar oficial supervizează, în continuare, activitatea de ucidere, așa cum s-a specificat anterior. În cazul uciderii unui număr mai mare de animale, uciderea va fi efectuată de operatori special instruiți, sub supravegherea și la comanda medicului veterinar oficial.

18.3. Proceduri relevante în ucidere

18.3.1. Uciderea bovinelor

Animalele destinate uciderii trebuie ucise prin metode umane, astfel încât sistemul nervos central să rămână intact. Pentru bovine, se recomandă mai multe metode:

- utilizarea de substanțe farmaceutice (sedative combinate cu T61);
- metode electrice (curent electric de voltaj înalt);
- combinarea sedativelor cu curent electric de voltaj înalt.

În nota de însoțire a probelor către laborator se va specifica ce substanțe chimice au fost folosite pentru sedarea și euthanasia animalelor, în timpul uciderii.

ATENȚIE: În cazul ESB **este interzisă** utilizarea boltului captiv sau a altor obiecte penetrante care pot deteriora sistemul nervos central ce va constitui proba pentru laborator!!!

Ca regulă generală, acolo unde animalele sunt deja accommodate cu adăpostul, ele vor fi ucise în interior. Acolo unde, din varii motive, se decide că animalele vor fi ucise în afara adăpostului, ele vor fi contenționate și imobilizate corespunzător.

În cazul în care printre animalele destinate uciderii se află și tauri, ei trebuie uciși primii.

18.4. Eliminarea și distrugerea carcaselor de animale moarte

Carcasele animalelor ucise în cursul măsurilor de eradicare pentru ESB trebuie îndreptate spre o unitate de procesare de categoria I, unde urmează să fie incinerate, în conformitate cu prevederile Regulamentului nr. 1069/2009. Vor fi luate măsuri stricte de precauție pentru evitarea oricărei contaminări cu agentul infecțios al ESB.

In conformitate cu regulile de colectare, transport, depozitare, manipulare, utilizare și eliminare a cadavrelor animale catipuri de sub-produse animale care nu sunt destinate consumului uman, eliminarea carcaselor de animale moarte sau a resturilor animale revine ca responsabilitate Serviciului care se ocupă de igiena alimentelor. Aceștia pot autoriza unități pentru ridicarea carcaselor de animale ucise și a gunoiului/resturilor, fiind autorizate pentru manipularea subproduselor de origine animală din categoria 1 și 2.

Vehicule folosite pentru transportul carcaselor animalelor moarte trebuie să fie acoperite, etanșe și să poată fi dezinfectate corespunzător, conform cerințelor specificate în Regulamentul 1069/2009.

18.5. Echipament de protecție

Persoanele se ocupă de eliminarea carcaselor animalelor moarte sau amnipulează în orice fel aceste materiale de risc trebuie sa poarte echipament de protecție de unică folosință, sau care să poată fi dezinfectat corespunzător. La locul de distrugere al carcaselor animalelor moarte, trebuie să existe facilități de dezinfecție a persoanelor, uneltelor și al vehiculelor folosit

CAPITOLUL 19. Dezinfecția

19.1. Dezinfecția în laboratoare

Recomandările privind profilaxia transmiterii agentului causal a unei noi variante a bolii Creutzfeldt-Jakobdin țesuturile contaminate, echipament medical și instrumente sunt bazate pe rezultate ale unor studii referitoare la inactivarea fizică și chimică.

Specificitatea prionului constă în structura proteinei sale constitutive care nu conține acid nucleic genomic, ceea ce îl face extreme de rezistent la cele mai multe dintre tehnicile de dezinfecție fizice și chimice. Prionii sunt rezistenți la temperatură și la substanțe chimice, fiind în mod particular rezistenți la uscăciune sau la materiale organice ce fixează formalina. Ei sunt foarte stabili în mediul exterior (de exemplu, agentul scrapiei supraviețuiește în sol pentru 3 ani.

Inactivarea prionului depinde de: tipul de prion, concentrația de agenți infectanți, tipul de țesut infectat și nivelul lui de contaminare.

Prionul cauzator al ESB și al EST nu poate inactivat de dezinfectanții uzuali cum sunt alcoolul, formalina, β-propiolactona, hydrogen peroxide, iodophorele, acid peroxiacetic, fenolii și oxidul de etilen. Prionii pot rezista la expunerea la radiațiile ultraviolete în doze normale, sau expunerea la căldură uscată. Capacitatea de infecție a prionilor este afectată procedurile normale de procesare a resturilor de origine animală. Autoclavarea obișnuită, la 121 °C pentru 15 minute sau la 134 °C pentru 3 minute nu este suficientă pentru inactivarea prionului.

Inactivarea incompletă a prionului poate fi obținută numai prin anumite proceduri de autoclavare, în combinație cu hidroxid de sodium (NaOH) înalt concentrat, ori cu hipoclorit de sodiu (NaOCl). Inictivarea totală a prionului se poate obține doar prin incinerare.

Dezinfectanți chimici	Proceduri de dezinfecție fizică
------------------------------	--

20 000 ppm de chlorin active sau hypochlorite de sodiu (2% chlorin activ) – pentru 1 oră, la 20 °C (suprafețe)* 2N NaOH - 1 oră * (suprafețe) 1N NaOH - 5 minutes (mucoase și piele) 10% hydrated lime - 3 minute (mucoase și piele)	P.S.S. (pentru sterilizarea obiectelor sau suprafețelor poroase): 134-137 °C pentru 18 minute într-un singur ciclu, sau 6 cicluri consecutive a 3 minute
Pentru preparate histologice: acid formic 96% timp de 1 oră	

* nu s-a dovedit efect deplin

Organizația Mondială pentru Sănătate, prin comitetul științific, indică faptul că dezinfectanții hidroxid de sodiu și hipocloritul de sodiu au un efect incomplet asupra prionilor. Ei sunt eficienți numai în anumite condiții și si-au demonstrat eficiența doar în soluții recent preparate, în concentrații corespunzătoare.

De **exemplu**, hidroxidul de sodiu este folosit pentru inactivarea prionilor ca 1N sau 2N. 1N NaOH reprezintă o soluție de 40g NaOH la 1 litru de apă. 1N NaOH reacționează cu CO₂ din aer, formând carbonați și neutralizează efectul dezinfectant al NaOH. De aceea, soluțiile proaspete se prepară din pelete de NaOH sau dintr-o soluție preparată de 10N NaOH, care nu mai absoarbe CO₂.

Hipocloritul de sodiu (NaOCl) este preparat în diferite concentrații și poate fi procurat ca soluție standard. Eficiența sa depinde de cantitatea de clorină activă conținută (normal 20000 ppm). **Exemplu:** o soluție conținând 5.25 % substanță activă (NaOCl) este diluată în apă, în proporție de 1:2.5 (1 parte de NaOCl + 1.5 parti de apă), fiind astfel recomandat pentru utilizarea ca dezinfectant în EST. **Soluția trebuie să fie proaspăt folosită la fiecare aplicare!**

19.2. Dezinfecția în abatoare

La eliminarea carcaselor de animale suspecte din abatoare, spațiile și echipamentul care a venit în contact cu animalele suspecte trebuie temeinic curățat mecanic și dezinfectat corespunzător. Vor fi folosite la dezinfecție 2N hidroxid de sodiu (80 g per litru) sau hipoclorit de sodiu conținând 2 % clorină liberă (20000 ppm). Dezinfectantul trebuie aplicat pe suprafețe la o temperatură de 20 °C pentru mai mult de o oră, și echipamentul va fi menținut peste noapte aspersat cu soluție. La finalizarea aplicării dezinfectantului, spațiile și echipamentele trebuie temeinic clătite cu apă sub presiune. Dezinfecția spațiilor și a echipamentului trebuie să fie efectuate sub supervizarea medicului veterinar oficial.

19.3. Dezinfecția facilităților de cazare a animalelor

Facilitățile, echipamentul și suprafețele care au venit în contact cu animalele afectate trebuie temeinic curățate mecanic, fără folosirea apei. După aceea, ele vor fi spălate cu jet de apă sub presiune. În perioada cât mai sunt încă umede, ele trebuie dezinfectate cu un dezinfectant conținând 2N hidroxid de sodiu (80 g per litru) sau hipoclorit de sodiu conținând 2 % clorină liberă (20000 ppm). Dezinfectantul trebuie aplicat la o temperatură de 20 °C pentru mai mult de o oră. După completa aplicare a dezinfectantului și trecerea timpului de acțiune, spațiile și echipamentul trebuie clătite bine cu apă sub presiune. Dezinfecția spațiilor și a echipamentului trebuie să fie efectuate sub supervizarea medicului veterinar oficial.

19.4. Măsuri de siguranță

Kitul de prim ajutor va fi asigurat în toate locurile în care se vor manipula substanțe chimice riscante. Înainte de a începe munca, medicii veterinari responsabili pentru efectuarea dezinfectiei trebuie să-i instruiască pe operatorii care efectuează dezinfecția și pe proprietarul exploatației asupra efectelor nocive ale substanțelor chimice asupra oamenilor, animalelor și ale mediului.

Toți operatorii care execută dezinfecția trebuie să poarte cizme de cauciuc, salopete, ochelari și mănuși, precum și glugă.

Când aspersarea cu dezinfectant este efectuată într-o cameră închisă, operatorii trebuie să poarte, de asemenea, ochelari de protecție și măști. De asemenea, trebuie purtat echipament de protecție la manipularea, amescarea și pulverizarea soluțiilor puternic acide sau alcaline.

Soluțiile concentrate de acizi/alkali trebuie pregătite prin adăugarea substanțelor reactive în apă, iar nu invers, pentru a nu crea reacții instantanee nocive.

În cazul în care o soluție concentrată de acizi/alkali este vărsată pe piele, ea trebuie imediat neutralizată cu o substanță neutralizantă sau spălate cu o cantitate abundentă de apă curată.

Când spațiile care trebuie dezinfectate dețin instalații electrice complicate, acestea trebuie întâi evaluate de personal autorizat, în ceea ce privește pericolul de expunere.

La manipularea soluțiilor concentrate de acizi și alkali, trebuie luate în considerare toate riscurile pentru operatori și instalații, iar echipament protector pentru ochi și mâini trebuie adăugate echipamentului de protecție normal.

Veterinarii responsabili pentru dezinfecție trebuie să se asigure că toate persoanele din ferma infectată sunt instruite asupra mijloacelor de securitate.

* * *